গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় স্নাতক ষষ্ঠ ষান্মাসিকৰ
৬.৫৬ নং প্ৰশ্ন কাকতৰ বাধ্যতামূলক গৱেষণা পত্ৰ

বিষয়ঃ নলবাৰী জিলাৰ জাপাৰকুছি গাঁওৰ
এটি সামগ্ৰিক বিশ্লেষন

Presented
04/06/2024

10.6.24

তত্বাৱধায়িকা

ড মনিমা ভূঞা

মূৰব্বী অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ

মহেন্দ্ৰ নাৰায়ন চৌধুৰী বালিকা মহাবিদ্যালয়

গৱেষিকা ছাত্ৰী

নামঃ দিক্ষীতা শৰ্মা

ৰোল নং-UA-211-193-0084

পঞ্জীয়ন নং-21086426

অসমীয়া বিভাগ

মহেন্দ্ৰ নাৰায়ন চৌধুৰী বালিকা মহাবিদ্যালয়, নলবাৰী

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ

গৱেষণা হৈছে জ্ঞান লাভৰ এক অন্যতম প্ৰণালী। গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক মহলাৰ তৃতীয় বৰ্ষৰ ষষ্ঠ ষাণ্মাষিকৰ পাঠ্যক্ৰমত গৱেষণাৰ দৰে এক বহল পৰিসৰ লগতে এক গধুৰ বিষয়ৰ অন্তৰ্ভুক্তিয়ে শিক্ষাৰ্থীসকলক মানসিক উৎকৰ্ষ সাধন কৰা বাবে সি ব্যৱস্থা হাতত লৈছে, ই নিশ্চয়কৈ তথা নিঃসন্দেহে প্ৰশংসনীয়। ইয়াৰ বাবে গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় নিঃসন্দেহে ধন্যবাদৰ পাত্ৰ।

গৱেষণা কাৰ্যটি মোৰ বাবে অচিন সাগৰ সদৃশ। এই গৱেষণা কাৰ্যটি মোক পথ প্ৰদৰ্শন কৰা মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ তত্ত্বাৱধায়িকা ড° মণিমা ভূঞা বাইদেউলৈ অন্তৰৰ নিভৃততম কোণৰ পৰা কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো লগতে মোৰ ক্ষুদ্ৰ গৱেষণা কাৰ্যটিত যথেষ্টখিনি সহায়ৰ হাত আগবঢ়োৱা আমাৰ অসমীয়া বিভাগৰ অধ্যাপিকা শ্ৰদ্ধাৰ ড° হীৰামণি তালুকদাৰ বাইদেউলৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। ইয়াৰোপৰি মহেন্দ্ৰ নাৰায়ণ চৌধুৰী বালিকা মহাবিদ্যালয়ৰ

অসমীয়া বিভাগৰ অধ্যাপিকা ড° নিয়ৰিকা মহন্ত বাইদেউ, পাপৰি মেধি বাইদেউ, পদ্মাবালা বৈশ্য বাইদেউ আৰু অধ্যাপক বিজুৰাম ইংলেং ছাৰকো মোৰ মনৰ পৰা ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

বিভাগীয় অধ্যাপিকা- অধ্যাপকসকলৰ সহায়ৰ উপৰিও মোৰ এই ক্ষুদ্ৰ গৱেষণা কৰ্মটিত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ গ্ৰন্থা-গাৰটোৱে মোক বহুখিনি সহায় আগবঢ়াই আহিছে। তাতকৈ, মহাবিদ্যালয়খনৰ গ্ৰন্থাগাৰ ড° মানসজ্যোতি ডেকা ছাৰ লগতে নিশাৰাণী হালৈ বাইদেউক মই এই ক্ষেত্ৰত ধন্যবাদ জনালোঁ।

মোৰ গৱেষণা বিষয়টিৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় কিতাপ-পত্ৰৰ যোগান ধৰা বাবে মই মোৰ মাতৃ শ্ৰী বন্ধু দেৱীক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

এই ক্ষুদ্ৰ গৱেষণাটিত মোক সম্পূৰ্ণ আগ্ৰহী কৰি তোলা তথা শাৰীৰিক, মানসিক আদিৰে দিশেৰে মোক সহা-য়ৰ হাত আগবঢ়োৱা মোৰ মৰমৰ বান্ধৱী বিতালী শৰ্মালৈ ধন্যবাদ জনালোঁ।

জাপৰকুছি গাঁওৰ মানচিত্ৰ

The Map data on this website is provided by Google Maps, a free online map service one can access and view in a web browser.

সূচীপত্ৰ

অৱতৰণিকা

i) অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা 1

ii) অধ্যয়নৰ পৰিসৰ 2

iii) অধ্যয়নৰ প্ৰমেয় 3

iv) অধ্যয়নৰ পদ্ধতি 4

v) অধ্যয়নৰ সমল 5

১.০ - প্ৰথম অধ্যায়

১.১ - নলবাৰী জিলাৰ পৰিচয় 6-15

১.২ - গাঁওৰ পৰিচয় 16-27

১.৩ - চাৰিসীমা, মাটি-কালি 28

১.৪ - জনসংখ্যা, জাতি, বৰ্ণ, ধৰ্ম 29

২.০ দ্বিতীয় অধ্যায়

১.১ - লোক পৰিৱেশ্য কলাৰ পৰিচয়, সংজ্ঞা, শ্ৰেণী বিভাগ 30-32

১.২ - নলবাৰী অঞ্চলৰ লোক পৰিৱেশ্য কলা 33-42

৩.০ তৃতীয় অধ্যায়

১.১ - নিজ অঞ্চল বা গাঁওৰ লোকপৰিৱেশ্য কলাৰ পৰিচয় 43-51

১.২ - গীত-মাত নৃত্যকলাৰ পৰিচয় 52-63

১.৩ - লোকপৰিৱেশ্যকলা সমূহৰ সাংস্কৃতিক দিশত অৱদান/ সামাজিক ভূমিকা 64-67

সূচীপত্ৰ

৩.৪- লোক পৰিবেশ্যকলাসমূহত বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱ কিদৰে পৰিছে 68-70

৪.০ পৰিসমাপ্তি 71-72

৫.০ গ্ৰন্থপঞ্জী 73-74

৬.০ চিত্ৰ সংযোজন/ সংবাদ দাতা/ সংবাদ দাতৃৰ পৰিচয় 75-80

অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা

প্ৰকৃত তথ্যভিত্তিক বিশ্লেষণ অধ্যয়ন পদ্ধতিৰ দ্বাৰা সঠিকভাৱে বিশ্লেষণ কৰিব পাৰি। কোনো বিষয়বস্তু বস্তুনিষ্ঠ ৰূপত উপস্থাপনৰ বাবে অধ্যয়নৰ অতি কৈ প্ৰয়োজন। আধুনিক শিক্ষা ব্যৱস্থাত অধ্যয়নৰ এক উল্লেখযোগ্য দিশ হিচাপে বিবেচিত হৈছে। কিয়নো অধ্যয়নশীলতাই প্ৰতিজন মানুহৰ মন-মগজু বিকাশত যথেষ্টখিনি সহায় কৰে লগতে নতুন নতুন কথা জনাত সহায় কৰে। আমাৰ অঞ্চলটো অতীজৰে পৰা সামাজিক, সাংস্কৃতিক আদি দিশত যথেষ্ট আগবঢ়া যদিও এই অঞ্চলৰ বিশেষ অধ্যয়ন হোৱা নাই। সেয়েহে এই অঞ্চলৰ সাংস্কৃতিক পৰিক্ৰমা সম্পৰ্কে লগতে ঐতিহ্যমণ্ডিত এই গাঁৱৰ সামাজিক বিবৰ্তন সম্পৰ্কেও অধ্যয়নৰ যথেষ্ট প্ৰয়োজন আছে। এই প্ৰয়োজনীয়তালৈ লক্ষ্য ৰাখি আমি যথেষ্ট সংবেদনশীলতাৰে এই অধ্যয়ন অব্যাহত ৰাখিবলৈ সচেষ্ট হৈছো। লগতে নিজ গাঁও তথা অঞ্চলটোত পূৰ্বৰে পৰা চলি অহা লোক পৰিৱেশ্য কলাসমূহৰ বিষয়ে বিতংভাৱে জনাত এই অধ্যয়ন কাৰ্যটোৱে যথেষ্টখিনি সহায় কৰিব। সেয়ে আমি ভাবো আমাৰ এই অধ্যয়নে ভৱিষ্যত প্ৰজন্মলৈ ইতিবাচক সহাৰি জনাব আৰু ভৱিষ্যত প্ৰজন্ম উপকৃত হ'ব।

অধ্যয়নৰ পৰিসৰ

আমাৰ এই অধ্যয়নটিত নলবাৰী জিলাৰ চমু পৰিচয়, লগতে আমাৰ অধ্যয়নকৃত গাঁওৰ পৰিচয় আগবঢ়োৱা হৈছে। ইয়াৰ লগতে নলবাৰী জিলাৰ লোক-পৰিবেশ্যকলা সম্বন্ধে এটি চমু আলোচনা দিয়া হৈছে। ইয়াৰোপৰি আমাৰ অধ্যয়নকৃত গাঁওৰ লোক পৰিবেশ্য কলাসমূহ তথা গীত-মাত নৃত্যকলা সম্বন্ধে এটি বিস্তৃত দৃষ্টি আগবঢ়োৱা হৈছে।

এইখিনিয়েই হৈছে আমাৰ গৱেষণাটিৰ পৰিসৰ।

অধ্যয়নৰ প্ৰমেয়

প্ৰথম প্ৰমেয় : আমাৰ জাপাৰকুছি গাঁৱত পৰম্পৰাগতভাৱে চলি অহা লোক পৰিৱেশ্যকলাসমূহৰ এটা চমু বিশ্লেষণ দাঙি ধৰা হৈছে।

দ্বিতীয় প্ৰমেয় : জাপাৰকুছি গাঁৱত অতীজৰে পৰা চলি অহা গীত-মাত-নৃত্যকলাৰ পৰিচয় সম্বন্ধে এটি চমু আভাস দিবলৈ প্ৰয়াস কৰা হৈছে।

তৃতীয় প্ৰমেয় : জাপাৰকুছি গাঁৱৰ লোক-পৰিৱেশ্যকলাসমূহৰ সংস্কৃতিক দিশলৈ অৱদান।

চতুৰ্থ প্ৰমেয় : লোক পৰিৱেশ্য কলাসমূহত বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱ সম্বন্ধে আলোচনা আগবঢ়োৱা হৈছে।

অধ্যয়নৰ পদ্ধতি

প্ৰস্তাৱিত বিষয়টিৰ অধ্যয়নত মই দুই বিধৰ পদ্ধতি অৱলম্বন কৰিব বিচাৰিছো ইয়াৰে এটা বৰ্ণনাত্মক পদ্ধতি আৰু এটা হৈছে বিশ্লেষণাত্মক পদ্ধতি। প্ৰস্তাৱিত বিষয়টিত লোক পৰিৱেশ্য কলাৰ বিষয়ে, লগতে তাৰ অন্তৰ্গত অনুষ্ঠানসমূহৰ বিষয়ে, জনপ্ৰিয়তা, পৰিৱেশ শৈলী, আৰু ইয়াৰ প্ৰভাৱ অসমৰ অসমীয়া সমাজত কেনেদৰে পৰিছে, ইত্যাদি মূলতঃ বৰ্ণনাত্মক পদ্ধতিটোক প্ৰয়োগ কৰিব বিচাৰিছো।

অধ্যয়নৰ সমল

অধ্যয়নৰ বিষয়টিৰ প্ৰস্তুতিৰ কাৰ্যটিত আমি মুখ্য আৰু গৌণ দুইবিধৰ সমল ব্যৱহাৰ কৰিছোঁ। ইয়াৰে মুখ্য হিচাপে ইতি পূৰ্বে পণ্ডিতসকলে ৰচনা কৰা বিভিন্ন গ্ৰন্থ, স্মৃতি গ্ৰন্থ, আৰু ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নক আৰু গৌণ সমল হিচাপে ইণ্টাৰনেট, কলম, টোকা বহী, মবাইল ফোন আদিক ব্যৱহাৰ কৰিছোঁ। ইয়াৰ লগতে ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নৰ ঐতিহ্য সংযোগত সাধাৰণ লোক বা বয়োজ্যেষ্ঠসকলৰ পৰামৰ্শৰ জৰিয়তে পোৱা প্ৰস্তাৱৰ বিভিন্নতাসমূহক গৌণ সমলৰূপে ব্যৱহাৰ কৰিছোঁ।

এয়াই আমাৰ অধ্যয়নটিৰ ক্ষেত্ৰত ব্যৱহাৰ কৰা সমল।

১.০

প্ৰথম অধ্যায়

১.১. নলবাৰী জিলাৰ চমু পৰিচয় ঃ

উত্তৰ-পূৰ্ব ভাৰতৰ দুৱাৰমুখ গুৱাহাটী। এই গুৱাহাটী মহানগৰৰ পৰা 60 Km আঁতৰত অৱস্থিত এখন জিলা হৈছে নলবাৰী জিলা। নলবাৰী জিলাখন সংস্কৃতি দিশত যথেষ্ট উন্নত শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট আগবঢ়া কাৰণে জিলাখন শিক্ষাৰ নবদ্বীপ ৰূপে খ্যাত। সাম্প্ৰতিক নলবাৰী এখন জিলা আৰু জিলাৰ সদৰ। অসমৰ প্ৰশাসনিক জিলা হৈছে নলবাৰী। প্ৰথমে নলবাৰী জিলাখন কামৰূপ জিলাৰ এক মহকুমা আছিল। ১৯৬৭ চনত ১ এপ্ৰিলত অসম চৰকাৰে নলবাৰীক মহকুমা ৰূপে প্ৰশাসনিক দায়িত্ব কৰে আৰু ১৯৮৫ চনৰ ১৪ আগষ্টৰ পৰা নলবাৰীক এখন জিলা হিচা-পে ঘোষণা কৰে।

নলবাৰী নামকৰণ সন্দৰ্ভত ঃ- নলবাৰী নামটোৰ উদ্ভৱ সন্দৰ্ভত বহুতো জনশ্ৰুতি অৱশ্য দেখা পোৱা যায়। সেইবোৰ তলত দিয়া হ'ল —

i) এই অঞ্চলটোত এসময়ত যথেষ্ট পৰিমাণে নল-খাগৰি আছিল কাৰণে ইয়াৰ নাম 'নলবাৰী' হোৱা বুলি কয়।

ii) ১৮৯৭ চনৰ ভূমিকম্পৰ ফলত লুপ্ত হোৱা 'ন' নামৰ নদীখনৰ পৰা 'নলবাৰী' নামটো হোৱা বুলি জনশ্ৰুতি আছে।

iii) নলবাৰী অঞ্চল সম্বোধিকাৰ প্ৰতাপ চন্দ্ৰ গোস্বামীৰ মন্তব্য অনুসৰি চিৰকাজনৰ পশ্চিমফালে বিতোপন নল-খাগৰি আছিল। তাৰ পাছত আহোম ৰজা লক্ষ্মীসিংহৰ পৰা কিছু ভূমিদান লৈ নাৰায়ণদেৱে নাৰায়ণপুৰ সত্ৰ পাতে। পিছলৈ এই ঠাইখনৰ নাম অনুসৰি 'নলবাৰী সত্ৰ' নাম হয়।

iv) নলবাৰীৰ অন্যতম সাহিত্য সমালোচক 'কালী শৰ্মাই' 'নলবাৰী আৰু সাহিত্য সংস্কৃতি' গ্ৰন্থত উল্লেখ কৰিছে যে — নলবাৰী আচলতে নৰবাৰী হে। প্ৰাচীন কালৰ পৰা এই অঞ্চলত মানুহৰ ঘৰ-বাৰী ইমান বেছি আছে যে ইয়াক 'নৰবাৰী' বুলি আখ্যা দিব পৰা গৈছিল। এই 'নৰবাৰী'য়ে কালক্ৰমত মানুহৰ মুখে মুখে 'নলবাৰী'লৈ ৰূপান্তৰিত হ'ল।

v) নল-নদীৰ পাৰত বাস কৰা জনজাতি, কৈৱৰ্ত্য মানুহে উঠি আহি নতুনকৈ 'ন' নদীৰ পাৰত উত্তৰে বসতি স্থাপন কৰা বাবে নলবাৰী হল বুলি জনা যায়।

জিলাখনৰ ভৌগোলিক বিবৰণঃ জিলাখনৰ ভৌগোলিক বিবৰণ চাবলৈ গলে জিলাখনৰ মাটি-কালি হৈছে — ৯৯৯.৯০ বৰ্গ কি.মি।

২০১১ চনৰ লোক পিয়ল অনুসৰি জিলাখনৰ জনসংখ্যা ৭৬৯.৯১৯ জন; ইয়াৰে পুৰুষ ৩৯৫,৮০৪ জন আৰু মহিলা ৩৭৪,১১৫ জনী। মহিলাৰ সংখ্যাৰ প্ৰতি ১০০০ পুৰুষৰ বিপৰীতে ৯৪৫ জনী। দহ বছৰত জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ হাৰ ১১.৭৪ %। জিলাখনৰ বাৰ্ষিক বৃষ্টিপাত হিচাপে ১৫০০ মি.মি আৰু গড় আদ্ৰতা ৪০%। সমুদ্ৰ পৃষ্ঠৰ পৰা জিলাখনৰ উচ্চতা ১০০০ ফুট।

নলবাৰী জিলাৰ পৰিসীমা : নলবাৰী জিলাৰ পূৱ দিশে কামৰূপ জিলা আৰু দৰং জিলা, পশ্চিম দিশে বৰপেটা জিলা, উত্তৰ দিশে বাক্সা আৰু দক্ষিণ দিশে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী।

জিলাখনৰ নৈ-উপনৈৰ যখনৰ পৰা দক্ষিণে আছে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী। আন আন প্ৰধান উপনৈসমূহ হল- পাগলাদিয়া, নোনা, বৰলীয়া, বুৰাদিয়া আদি।

নলবাৰী জিলাৰ ঐতিহাসিক ঐতিহ্যমণ্ডিত মঠ-মন্দিৰসমূহৰ নাম – নলবাৰী হৰিমন্দিৰ, বালিলেছা কালী মন্দিৰ, বিল্বেশ্বৰ দেৱালয়, নলবাৰী গোপাল মন্দিৰ ইত্যাদি।

তদানীন্তন কালত নলবাৰী জিলাৰ অঞ্চল প্ৰাগজ্যোতিষ কামৰূপৰ অধীনত আছিল। পিছলৈ কামৰূপ কমতাৰ অধীনত আছিল।

বৃটিছ শাসন কালত নলবাৰী কামৰূপ জিলাৰ অন্তৰ্গত আছিল। পিছুলৈ নলবাৰী ৰাজহচক্ৰ স্থাপিত হয়। নলবাৰী জিলাৰ বৰ্তমান অধীনত ৰাজহচক্ৰ হৈছে ৭টা। ৰাজহচক্ৰকেইটা ক্ৰমে হ'ল-

i) পশ্চিম নলবাৰী (ৰাজহ গাঁৱৰ সংখ্যা ৫৪খন)।

ii) বৰক্ষেত্ৰী (ৰাজহ গাঁৱৰ সংখ্যা ১২৪)।

iii) বৰভাগ (ৰাজহ গাঁৱৰ সংখ্যা ৬০)।

iv) নলবাৰী (ৰাজহ গাঁৱৰ সংখ্যা ৮৯)

v) বানেকুছি (ৰাজহ গাঁৱৰ সংখ্যা ২০খন)

vi) টিহু (ৰাজহ গাঁৱৰ সংখ্যা ২৯খন)

vii) ঘগ্ৰাপাৰ (ৰাজহ গাঁৱৰ সংখ্যা ৮৪)

নলবাৰী ৰাজহচক্ৰ কেতিয়া স্থাপিত হয় আমাৰ হাতত তাৰ কোনো তথ্য নাই।

বৰ্তমান নলবাৰী জিলাৰ মৌজাৰ সংখ্যা ১৭ খন। নলবাৰী জিলাত খন 'খাতা মৌজা'ৰ অন্তৰ্গত।

নলবাৰী জিলাৰ লোকজনকলৰ জাতি, বৃত্তি, বৰ্ণৰ চমু পৰিচয়ঃ

নলবাৰী জিলাখনত বিভিন্ন জাতি-জনজাতিৰ লোকে বসবাস কৰি আছিছে। যেনে- বড়ো, কছাৰী, ৰাভা, কাৰ্বি, নেপালী, কিৰাট, চাওঁতাল, অষ্ট্ৰিক, দ্ৰাবিড়, নৰ্ডিক আদি। ইয়াৰোপৰি এইবোৰ গোষ্ঠী

সোণাৰ দৰে সেৰিত্‌ জনগোষ্ঠী যুক্ত নদীয়াল মানুহবোৰ বসতি আছে। এই জিলাখনত ইছলামধৰ্মাৱলম্বী লোকেও বসতি কৰি আছিছে। ইছলাম ধৰ্মীয় লোকসকলৰ পবিত্ৰ তীৰ্থস্থান স্বৰূপে নলবাৰী চহৰৰ মাজমজিয়াত জিলিকি থকা এক সম্পদ হ'ল বড় মছজিদ। এই মছজিদৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য ১৯৪৫ খ্ৰী: ত আৰম্ভ হৈছিল।

নলবাৰী অঞ্চলত বিভিন্ন বৃত্তিৰ লোকে বসবাস কৰি আছিছে। কিন্তু সেই বৃত্তিসমূহৰ ভিতৰত নলবাৰী অঞ্চলৰ জনসাধাৰণৰ সৰ্বাধিক জীৱিকা হৈছে কৃষি। এই জিলাখনৰ কৃষিকাৰ্যৰ বাবে উপযোগী এখন জিলা। কিয়নো নলবাৰী উপযুক্ত খেতিপথাৰে পৰিপূৰ্ণ এখন জিলা। এই জিলাখনৰ খেতি পথাৰত বৈজ্ঞানিক ভিত্তিক খেতি কৰা বাবে পথাৰৰ সংখ্যা অতি অধিক। কৃষিবৃত্তি অৱলম্বন কৰি নলবাৰী বহুসংখ্যক মানুহে যথেষ্ট উপকৃত হৈ আছিছে। কৃষিৰ লগতে বেছি সংখ্যক লোক ব্যৱসায় বাণিজ্য, চাকৰিয়াল আদি লোকেও নলবাৰী জিলাত জীৱন নিৰ্বাহ কৰি আছিছে।

নলবাৰী জিলাৰ উদ্ভৱৰ অনুমানসমূহঃ

ইতিমধ্যে নলবাৰী জিলাৰ উৎপত্তি সন্দৰ্ভত কিছু চমু আভাস দাঙি ধৰিলো যদিও জানিব পাৰি যে এই বিষয়ত কিছু পণ্ডিত লোকে বিভিন্ন মতবাদ আগবঢ়াইছে। তাৰ ভিতৰত নলবাৰীৰ এগৰাকী অন্যতম সাহিত্য সমালোচক হল মাননীয় শশী শৰ্মা দেৱ। শৰ্মাদেৱে দিয়া এক মত অনুসৰি — "ভোটৰ যুদ্ধত অসমৰ আগত পৰ্বতৰ নামনিৰ দস্যু প্ৰবৃত্তিৰ ভোটহঁত দলে দলে আহি মাজে মাজে অঞ্চলৰ দক্ষিণে থকা গাঁৱৰ লুট কৰিছিল। সিহঁতৰ অত্যাচাৰত উৎপীড়িত হৈ গাঁৱলীয়া এক্ৰমে ভোটিৰ ধৰে। গাঁৱলীয়াসকলে সুযোগ হৈ অহাতে কিছুমানে ন'নদীৰ পাৰ পাই আৰু থোপা-থোপাকৈ নদীৰ ভাজে ভাজে বহি যায়। ন'নদীৰ পাৰ নল-খাগৰি, হাবি-জংঘলেৰে ঘেৰা আছিল। এইবোৰ চাফা কৰি বসতি স্থাপন কৰিছিল আৰু কিছুবংশীয় লোক থকা খাতাবাৰী ঠাইৰ ওচৰতে থকা দেখি খাতাবাৰী সাৰিতে 'নলবাৰী' নামটো ৰাখিছিল যেন অনুমান হয়। অন্য এটি জনশ্ৰুতিৰ আধাৰত আমি ব্যাখ্যা কৰিব পাৰো যে — বহুতো নল-খাগৰিৰে আবৃত হৈ থকা কাৰণে হয়তো এই ভূ-খণ্ডক 'নলবাৰী' নাম দিয়া হৈছিল। ইয়াৰোপৰি, নলবাৰী অঞ্চলত 'নট' শ্ৰেণীৰ লোকসকলেও বসবাস কৰিছিল বাবে এই অঞ্চলৰ নাম 'নটবাৰী' বা 'নড়বাৰী' হোৱা

ধুলি কোনো কোনোৱে কৰ খোজে। 'নট' শ্ৰেণীভুক্ত লোকসকলে পুতলা নাচ, দেওধনী নৃত্য, ওজাপালি, ঢুলীয়া নাচ, নাগাৰা নাম, খেৰাই নৃত্য আদি পৰিবেশন কৰিছিল। সেইসকলৰ পৰা কব পাৰি যে অতীজৰে পৰা নলবাৰীত নাট, ভাওনা, অভিনয় আদিৰ পৰম্পৰা এটা প্ৰচলিত হৈ আহিছে। ওজাপালি আৰু খেৰাই নলবাৰীত অতি জনপ্ৰিয় লোকনাট্য অনুষ্ঠান। দোল-মখনি, পাচতি, ভাগী ওজা, নাগাৰা, মহোহো আদি নলবাৰী জিলাৰ ভাওনা অনুষ্ঠান। সেইদৰে পুতলা নাচো অতি প্ৰাচীন নাট্যানুষ্ঠান। ঢুলীয়াৰ ভাও নলবাৰী জিলাৰ অন্যতম জনপ্ৰিয় নাট্যানুষ্ঠান।

শিক্ষাৰ নবদ্বীপৰূপে নলবাৰী জিলা:

নলবাৰী শিক্ষাৰ সুযোগ উচ্চমানৰ। নলবাৰীত সংস্কৃত শিক্ষা-শিক্ষা অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰ হিচাপে জনা যায়। বিভিন্নখন টোলত সংস্কৃত পণ্ডিতৰ দ্বাৰা সংস্কৃত শিক্ষা শিক্ষাৰ প্ৰচাৰ প্ৰসাৰৰ বাবে প্ৰয়াস চলিছিল। সাম্প্ৰতি কেইখনমান টোলে ইয়াৰ স্বাক্ষৰ বহন কৰি আছে। অসমৰ এখন অন্যতম সংস্কৃত বিশ্ববিদ্যালয় হৈছে "কুমাৰ ভাস্কৰবৰ্মা পুৰাতন আৰু সংস্কৃত বিশ্ববিদ্যালয়।" এই বিশ্ববিদ্যালয়খনো নলবাৰী জিলাত অৱস্থিত। ইয়াৰ উপৰিও কেইখনমান আগশাৰীৰ মহাবিদ্যালয় হ'ল- নলবাৰী মহাবিদ্যালয়

নলবাৰী বাণিজ্যিক মহাবিদ্যালয়, মহেন্দ্ৰ নাৰায়ণ চৌধুৰী বালিকা মহা-বিদ্যালয়, নলবাৰী আইন মহাবিদ্যালয়। সেইবাবে নলবাৰীক শিক্ষা বা জ্ঞানৰ নৱদ্বীপ নামেৰেও জনা যায়। সংস্কৃত চৰ্চাৰ জনপ্ৰিয়তা দেখি এগৰাকী ইংৰাজ সাহাবৰ মন্তব্য — "Nalbari is holding aloft the lamp of Sanskrit learning in the eastern region of the vast country." নলবাৰী জিলাত শিক্ষিতৰ হাৰ হৈছে - ৭৩.৮৫%

নলবাৰী জিলা কেৱল শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰতে নহয় সাহিত্য-সংস্কৃতি, ক্ৰীড়া, বিজ্ঞান প্ৰযুক্তি বিদ্যা, ৰাজনীতি, সমাজ আদি অৰ্থনৈতিকৰ ক্ষেত্ৰতে নলবাৰীয়ে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ স্থান দখল কৰি আছে। নলবাৰীৰ লোক যুদ্ধবিদ্যাত পাৰ্গত আছিল আৰু দেশপ্ৰেমী আছিল। ইয়াৰ স্বাক্ষৰ বুৰঞ্জী আৰু জনশ্ৰুতিসমূহৰ পৰা পোৱা যায়।

নলবাৰী জিলাখন এটা মহকুমাৰে গঠিত। সদৰ হৈছে নলবাৰী। জিলাখনৰ উন্নয়ন খণ্ড সমূহ হ'ল— পূব নলবাৰী, বৰভাগ, বৰক্ষেত্ৰী, বৰিগোগ, বনভাগ, পশ্চিম নলবাৰী, মধুপুৰ, টিহু, টিহু বৰমা।

নলবাৰী চহৰৰ সংখ্যা হৈছে- নলবাৰী আৰু টিহু। এই দুয়োখন চহৰক ৩১ নং ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথে সংযোগিত কৰি ৰাখিছে।

এই ঘাইপথসমূহৰ অন্যতম এটি ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথ। এই ঘাইপথসমূহোৱে যাতায়াতৰ ক্ষেত্ৰত দেশৰ সকলো প্ৰান্তলৈ যোৱা পথ। ইয়াৰোপৰি নলবাৰী জিলাৰ ৰেল ব্যৱস্থাও অতি সুচল। নলবাৰী জিলাৰ মাজেৰে ৰেল পথৰ অন্যতম যাতায়াতৰ ব্যৱস্থা আছে।

নলবাৰী জিলাৰ লোক পৰিৱেশ্য কলা :

সাংস্কৃতিক দিশৰ পৰাও নলবাৰী এখন প্ৰসিদ্ধ জিলা। নলবাৰী জিলাৰ প্ৰসিদ্ধ নাট্যানুষ্ঠান হ'ল-ঢুলীয়াৰ ভাওঁ। ঢুলীয়াৰ ভাওঁ অংকীয়া ভাওনাতকৈয়ো প্ৰাচীন বুলি ধৰাৰ থল আছে। নলবাৰী অঞ্চলত ঢুলীয়াৰ ভাওঁ শংকৰদেৱৰ সময়ৰ পূৰ্বৰে পৰা প্ৰচলিত হৈ আহিছিল বুলি অনুমান কৰিব পাৰি। ঢুলীয়া সকলে একেলগে ৯-১০টাকৈ ঢোল সংগত কৰে। লগতে ৫ বা ৭ যোৰ তালো সংগত কৰে। গাঁৱৰ বিভিন্ন অনুষ্ঠান যেনে- বৰসবাহ, পূজাৰ, দোল, ভেটেলি আদিত সাধাৰণতে ঢুলীয়া ভাওঁ প্ৰদৰ্শন কৰা হৈছিল। কিন্তু এই অনুষ্ঠানটিত মহিলাৰ স্থান নাই। নলবাৰীৰ ঢুলীয়াসকলে 'বেলগা-পুৰাণৰ ভাওঁ দি জনসাধাৰণৰ মাজত ঐক্য, সংহতিৰ নীতি প্ৰচাৰ কৰিছিল। নলবাৰীৰ এটি উল্লেখযোগ্য ঢুলীয়া দল হৈছে- কিৰাটী দল। ১৯৮৫ চনৰ ভাৰত চৰকাৰৰ সাংস্কৃতিক মন্ত্ৰালয়ে কিৰাটীৰ মোহন ভাইৰাক সংগীত নাটক

একাডেমী সন্মান প্ৰদান কৰি সমগ্ৰ নলবাৰী জিলাখনকে গৌৰৱান্বিত কৰি তুলিছিল। কেইবাটী ঢুলীয়া দলটোৱে অসম চৰকাৰৰ সাংস্কৃতিক সঞ্চালকৰ যোগেদি আন্দামান নিকোবৰ দ্বীপপুঞ্জ, দিল্লী, কলিকতা, ভূপাল, অন্ধ্ৰপ্ৰদেশ আদিত ভেও প্ৰদৰ্শন কৰি প্ৰশংসা বুটলিবলৈ সক্ষম হৈছিল। পূৰ্বৰে পৰা নলবাৰী জিলা নাট্য, অভিনয় আৰু সাংস্কৃতিক ক্ষেত্ৰৰ পৰা এক চহকী পৰম্পৰা পৰিলক্ষিত হয়। কিন্তু, নলবাৰীত ভেওনাৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ কম। ওজাপালি, পুতলা নাচ আৰু ঢুলীয়া নাচৰ সমাদৰ আছে।

নলবাৰী জিলাখন পাহাৰ-পৰ্বত নথকা সমতল ভূমি। এই জিলাখনৰ মাজেদি চিৰ প্ৰবাহমান হৈ আছে পাগলাদিয়া, বুৰাদিয়া, বৰলীয়া, মৰা পাগলদিয়া উপনৈসমূহ। নলবাৰী জিলাৰ এক জ্বলন্ত সমস্যা হিচাপে চিহ্নিত হৈ আছে বানপানীৰ সমস্যাটো। গতিকে, ৰাজ্যিক চৰকাৰে ইয়াৰ ওপৰত পদক্ষেপ লোৱাটো অত্যন্ত প্ৰয়োজন।

১.২ গাঁওৰ পৰিচয়

মই বাস কৰা গাঁওখনৰ নাম হৈছে জাপাৰকুচি । এই জাপাৰকুচি গাঁওখন নলবাৰী চহৰৰ দক্ষিণৰ ফালে গাতে লগা এই গাঁওখন যদিও নলবাৰী সীমাত অৱস্থিত তথাপিও কুৰি শতিকাৰ প্ৰথম দশকলৈকে ইয়াৰ চহৰৰ পৰা সম্পূৰ্ণ ৰূপে বিচ্ছিন্ন কৰি ৰাখিছিল জাপাৰকুচিৰ বিলখনে । এই বিলখন নলবাৰী কলেজ, বুনিয়াদী প্ৰশিক্ষণ কেন্দ্ৰ, পশু চিকিৎসালয় আৰু তাৰ লগতে পশ্চিমফালে হৰজো ৰোডলৈ বিস্তৃত হৈ আছিল । ইয়াৰ ফলতেই যাতায়তৰ সুবিধাৰ অভাৱত নলবাৰী চহৰৰ লগত যোগাযোগ বন্ধ আছিল । ১৯ শতিকাৰ শেষভাগত আৰু কুৰি শতিকাৰ প্ৰথমতে বুলিকশা আৰু পাগলাদিয়া নদীৰ দুটা সোঁত এই গাঁৱৰ মাজেৰে বৈ যোৱাত প্ৰায় ৪০ বিঘা মাটি চৰকাৰী পতিত মাটি হিচাপে ৰখা হয় । এই চৰকাৰী ভূ-মাটি জাপাৰকুচি গাঁওৰ সীমাৰ ভিতৰত হোৱা হেতুকে জাপাৰকুচিৰ সমূহ ৰাইজে অন্য গাঁৱৰ মানুহে দখল কৰাৰ চেষ্টাত বাধা প্ৰদান কৰে আৰু আইনৰ মাধ্যমত তেনে চেষ্টাত বাধা দিবলৈ সক্ষম হয় । আনুমানিক ১৯৩০-৩২ চনলৈ এই চৰকাৰী মাটিখিনি চৰণীয়া পথাৰ আৰু শ্মশান হিচাপে ব্যৱহৃত হৈ আছিল ।

জোপাৰকুছি গাঁওখনৰ নামৰ অন্তৰালতো প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশক কেন্দ্ৰ কৰিয়েই গঢ় লৈ উঠা বুলি ভবাৰ সম্বল যথেষ্ট আছে। লোকোক্তিৰ দ্বাৰাও ইয়াকে জনা যায়। আন এটা লোকোক্তিৰ মতে, এই অঞ্চলৰ লোক মিলি জোপি-জপা-ৰ দ্বাৰাও এই জোপাৰকুছি নামটো হোৱা বুলি কোৱা হয়, যদিও এই অঞ্চলৰ মানুহৰ অতীত কৰ্মৰাজিয়ে এই লোকোক্তিক প্ৰতিপন্ন নকৰে।

আনৰ পক্ষ মতে, এই অঞ্চলত এসময়ত এখন বৰ ডাঙৰ বিল আছিল। ইয়াৰ কাষেৰে হৈ এখন নদীয়ো বয় গৈছিল। ১৮৯৭ চনৰ ভূমিকম্পত এই নদীখনৰ গতি সলনি হয় আৰু বিলখনো কম হৈ পৰে। এই অঞ্চলটোত অটব্য হাবি-জংঘলে ঘেৰি ধৰি আছিল। নৈ, বিল, নল-খাগৰি, ঢলুবন আদিৰে পৰিপূৰ্ণ হৈ থকা এই অঞ্চলক জোপি ধৰিছিল বুলিয়েই এই অঞ্চলৰ নাম জোপাৰকুছি বুলি জনা যায়। ইয়াৰ 'জোপৰ' শব্দৰ আভিধানিক শব্দৰ অৰ্থ হ'ল অলাগতীয়াল খেৰ-কুটি বা জাবৰ। এই জোপৰ শব্দৰ পৰা 'জোপাৰ' শব্দটো অহা বুলি ক'ব পাৰি। জোপাৰকুছিৰ অতীত প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশ-ও তেনেকৈ কয়।

পূৰ্বতে জাপাৰকুছি গাঁওৰ যাতায়ত অতি অনুন্নত আছিল। যাৰ ফলত ইয়াৰ শৈক্ষিক পৰিৱেশ গঢ় দি উঠিব পৰা নাছিল আৰু আৰ্থিক অৱস্থায়ো টনকিয়াল হ'ব পৰা নাছিল। গাঁৱৰ প্ৰায় সকলো মানুহেই আছিল কৃষিজীৱি। কৃষিক কেন্দ্ৰ কৰিয়েই জীৱন নিৰ্বাহ কৰিছিল। যাতায়ত অসুবিধাৰ বাবে লৰা-ছোৱালীক স্কুললৈ পঠিওৱা, বজাৰ আদি কৰাত যথেষ্ট অসুবিধা অনুভৱ কৰি নলবাৰীৰ লগত সংযোগ স্থাপনৰ পথ এটি নিৰ্মাণ কৰাৰ কথা সদায় চিন্তা কৰি আহিছিল। বৰ্তমানৰ নলবাৰী কমাৰকুছিৰ গড়কাপ্তানি পথটো বন্ধাৰ আগেই জাপাৰকুছিৰ ৰাইজ নলবাৰীলৈ হাট-বজাৰ, কাছাৰী আদিলৈ বৰিয়া মালিকুছি হৈ আৰু মৰালি ঘাটনি পথাৰৰ মাজেৰে কষ্ট কৰি অহা-যোৱা কৰিব লাগিছিল। বৰ্তমান জাপাৰকুছি গাঁৱৰ মুঠ চুবুৰীৰ সংখ্যা হৈছে ১৩ টা।

গাঁওখনৰ লোকৰ জীৱন নিৰ্বাহৰ পথ :

গাঁওখনৰ মানুহৰ কৃষিজীৱি আছিল যদিও বিশেষ টনকিয়াল নাছিল। তথাপি কৃষিজীৱি মানুহখিনিয়ে নিমখ আৰু কেৰাচিন তেলৰ বাহিৰে বাকী সমস্ত পৰিয়ালৰ লগতীয়া খাদ্যসামগ্ৰী কৃষিৰ পৰা পাইছিল বুলি জনা যায়। গাঁওখনৰ ঘৰে-ঘৰে শাল আছিল আৰু নিজৰ পৰিয়ালৰ আৱশ্যকীয় বস্তুসমূহ ঘৰতেই তৈয়াৰ কৰি লৈছিল। কপাহৰ পৰা সূতা তৈয়াৰ কৰি কাপাহী

কপাহী কাপোৰ তৈয়াৰ কৰিছিল। তাঁতৰ বাবে এৰীয়া কাপোৰ উৎপাদন কৰিবলৈ পলু প্ৰতিপালন কৰিছিল। প্ৰায়বোৰ মানুহৰ ঘৰত কৰঙা গছ আৰু এৰা গছ ৰাখিছিল বস্ত্ৰ শিল্পত মহিলাসকল আগবঢ়া আছিল। পুৰুষ সকলে কৃষিকাৰ্যৰ উপৰিও আজৰি সময়ত বাঁহ-বেতৰ সামগ্ৰীসমূহ তৈয়াৰ কৰি লৈছিল। বাঁহ-বেতৰ কামৰ ব্যৱসায় ভিত্তিত তৈয়াৰ কৰি আৰ্থিক দিশ টনকিয়াল কৰিছিল। কাপোৰ বোৱাৰ বাবে জপা আৰু ৰ'দ-বৰষুণত ব্যৱহাৰৰ বাবে জাপিৰ উৎপাদনো এই গাঁৱৰ এটা উল্লেখনীয় কুটিৰ শিল্প আছিল। আপাৰকুছি গাঁৱৰ হস্তশিল্পবোৰ কুৰি শতিকাৰ মাজভাগলৈ চলি আছিল। বৰ্তমানেও তেখ্ৰবৰ বৰ্মন, গজেন্দ্ৰ বৰ্মন, বন্ধু ঠাকুৰীয়া আদি ব্যক্তিয়ে বাঁহ-বেতৰ কাম কৰি আছে।

গাঁওখনৰ আৰ্থ-সামাজিক দিশৰ প্ৰতি লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় গাঁৱৰবাসীয়ে বিভিন্নধৰণৰ ব্যৱসায়ত জড়িত হৈ ঘৰখনৰ আৰ্থিকস্থিতি টনকিয়াল কৰাৰ বাবে মনোযোগ দিছিল। দুই-চাৰিজন চাকৰি কৰা মানুহৰ বাহিৰে গাঁৱৰ মানুহৰ প্ৰধান জীৱিকা আছিল কৃষি আৰু ব্যৱসায়। জীৱিকাৰ সন্ধানত বহু লোকে নলবাৰীৰ পৰা অসমৰ বিভিন্ন ঠাইলৈ ব্যৱসায়ৰ বাবে ঢাপলি মেলিছিল। পূৰ্বতে

যাতায়াতৰ বাবে সু-ব্যৱস্থা নাছিল আৰু মটৰ গাড়ীৰ ব্যৱহাৰো কম আছিল। গাঁৱৰ মানুহে গৰু গাড়ী আৰু ঘোঁৰা গাড়ী যাতায়াতৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিছিল। প্ৰায় মানুহৰ ঘৰে-ঘৰে গৰু গাড়ী আছিল। এই গৰু গাড়ী নিজৰ কৃষি কৰ্মত ব্যৱহাৰ কৰাৰ উপৰিও ভাৰালৈ দিয়া হৈছিল।

পশ্চিম তাপাৰকুছি কৈৱৰ্ত লোকসকলে অতীতৰ পৰা আজিলৈকে মাছৰ ব্যৱসায় কৰি জীৱন নিৰ্বাহ কৰি আছিল। পশ্চিম তাপাৰকুছিৰ একাংশ লোকে তামোল-পাণৰ ব্যৱসায় কৰি চলি আছে। অতি দুখৰ কথা যে আজিও তাপাৰকুছি গাঁৱত দিন হাজিৰা কৰি পৰিয়ালক পেট-ভাত দিব নোৱাৰা ব্যক্তি আছে। এইসকলৰ প্ৰতি আমি গাঁওবাসী উদাসীন আজিও। তাপাৰকুছি গাঁৱৰ পূৰ্বৰ কৃষিজীৱি লোকৰ একাংশ আজি দিন হাজিৰা কৰা লোকত পৰিণত হৈছে।

তাপাৰকুছিৰ পৰম্পৰাগত সাংস্কৃতিক জীৱন ঃ

সংস্কৃতিয়ে মানৱ সমাজক অন্যপ্ৰাণীৰ পৰা পৃথক কৰি তাৰ শ্ৰেষ্ঠ আসনত আসনাসিত কৰিছে। কোনো এখন সমাজক বা কোনো এটা অঞ্চলক অতীজৰে পৰা প্ৰচলিত হৈ অহা ৰীতি-নীতি, আচাৰ-ব্যৱহাৰ, ধৰ্ম-চিন্তা আৰু কাৰ্যাৱলীক লৈ সমাজখনক বা অঞ্চলটোক

লৈ সংস্কৃতি গঢ় লৈ উঠে আৰু এই সংস্কৃতিয়ে এখন সমাজক আৰু এখন সমাজৰ পৰা অথবা এটা অঞ্চলক আন এটা অঞ্চলৰ পৰা পৃথক কৰে মানুহৰ জীৱন যাত্ৰাত গতিশীলতা দান কৰি সু-সংহত ৰূপ দান কৰাত সংস্কৃতিয়ে অভূতপূৰ্ব অৰিহণা যোগাই আহিছে। গতিকে ই অনস্বীকাৰ্য যে সংস্কৃতিৰ আলোচনা অবিহনে মানুহৰ জীৱন যাত্ৰা কল্পনা কৰাটো কেৱল অস্বাভাৱিকেই নহয়, অসম্ভৱো।

জনসমষ্টিৰ সংস্কৃতি বৰ্ণাঢ্য সংস্কৃতি। প্ৰকৃতিৰ সেউজী কোলাত যুগ যুগ ধৰি জীপাল হৈ থকা গ্ৰামাঞ্চলৰ পৰম্পৰাগত সংস্কৃতিয়ে এই সাংস্কৃতিক বৰেবৰণীয়া ৰূপ প্ৰদান কৰিছে। বৈচিত্ৰ্যপূৰ্ণ সাংস্কৃতিক জীৱন লীলাভূমি নলবাৰী জিলাৰ সদৰৰ পৰা দুই কি.মি দক্ষিণে অৱস্থিত ৪ নং মাতাৰ অন্তৰ্গত গোপালকুছি এখন সু-প্ৰাচীন জনবহুল গাঁও। এই গাঁৱৰ প্ৰাচীন সাংস্কৃতিক ঐতিহ্যৰ নিৰ্ভৰযোগ্য স্বাক্ষৰ আজিও পাবলৈ নাই। কিন্তু শুনিব পোৱা মতে অতি প্ৰাচীন কালৰে পৰা এই গাঁওখনৰ সাংস্কৃতিক জীৱন সু-সমৃদ্ধ নহ'লেও একেবাৰে নিষ্প্ৰাণো নাছিল। অসমৰ আন গাঁওসমূহ নিচিনাকৈও এই গাঁৱৰ মানুহখিনিয়েও পৰম্পৰাগত

সংস্কৃতিৰ মাধ্যমেৰে জীৱন-যাপন কৰি আহি বৰ্তমানৰ ৰূপ পৰিগ্ৰহ কৰিছিল। এটা সময়ত জাপাৰকুছি গাঁওৰ মানুহ 'জাপা', 'জাপি' আদি নিৰ্মাণত অঞ্চলটোৰ ভিতৰতে আগবঢ়া আছিল। আৰু এই জাপিয়ে অসমৰ সাংস্কৃতিক জীৱনলৈ এক বিশেষ বৰঙণি আগবঢ়াই আহিছে।

জাপাৰকুছি গাঁৱৰ কুটীৰ শিল্প ঃ

বুঢ়া গোঁসাইৰ থান, কলীয়া নামঘৰ, গেন্ধেলি পুখুৰী আদিয়ে সৌন্দৰ্য বৰ্ধন কৰা জাপাৰকুছি গাঁওৰ কুটীৰ শিল্প বুলিবলৈ গলে কুমাৰশিল্প, সোণালীশিল্প, জাপিশিল্প, বাঁহশিল্প আৰু বয়ন শিল্পৰ কথাকে কব লাগিব। এসময়ত সমগ্ৰ অঞ্চলতে খ্যাতি থকা জাপি শিল্প সম্প্ৰতি লুপ্ত হৈছে যদিও দাঁতিকাষৰীয়া তেৰেচীয়া, সুগকুছি আদি গাৱঁত এই শিল্পৰ দৰ্শন আজিও আছে। বাঁহৰ নিত্য ব্যৱহাৰ্য বিভিন্ন সা-সৰঞ্জাম ঘৰতে নিৰ্মাণ কৰি লোৱা পৰম্পৰা জাপাৰকুছি গাঁওৰ পৰা আজিও সম্পূৰ্ণ তিৰোহিত হোৱা নাই। এই গাৱঁৰে মজুৰা বৰ্মন, উমাকৰ বৰ্মন, ভগৱান বৰ্মন, গজেন্দ্ৰ বৰ্মন, চেনেন বৰ্মন, সুৰেশ বৰ্মন আদি লোক এই শিল্পকৰ্মত আজিও সিদ্ধহস্ত।

বয়ন শিল্পৰ কথা কলে গ্ৰামীন সমাজত অতীজৰে পৰা বস্ত্ৰৰ যোগান ধৰি অহা শিপিনিসকলৰ কথাই মনলৈ আহে। এসময়ত এই গাঁৱৰ শিপিনিয়ে এৰি, পলু পুহি সূতা কাটি নিজে তৈয়াৰ কৰা এণ্ডী কাপোৰ বিক্ৰী কৰিছিল। কপাহ, লেমি, সূতা কাটি প্ৰয়োজনীয় কাপোৰ ধৰি লৈছিল। প্ৰতিঘৰ মানুহৰে এখনকৈ হলেও শাল আছিল। ঘৰত বোৱা কাপোৰৰ পেণ্ট-চাৰ্ট পৰ্যন্ত তৈয়াৰ কৰি লোৱা হৈছিল। চৰকীয়া গাৰত ঘলা অনুষ্ঠানত হলেও ঘৰতে তৈয়াৰ কৰি লোৱা কাপোৰৰ সমাদৰ এই গাঁৱত আজিও আছে।

এইদৰে পৰম্পৰাগতভাৱে চলি অহা বিবিধ সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান, উৎসৱ, শিল্প আদিৰ কিছু মৰহি গৈছে, আন কিছু পাহৰণিৰ গৰ্ভত লীন যাবলৈ ওলাইছে আৰু দুই এক বৰ্তমানো প্ৰচলিত হৈ আছে। গাঁওখনৰ ঐতিহ্য বহনকাৰী এই আদিইবোৰ সংৰক্ষিত কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা, আমি প্ৰত্যেকেই উপলব্ধি কৰিব লাগিব। তেতিয়াহে আমাৰ বৰ্তমানক ভৱিষ্যত প্ৰজন্মই সোণালী অতীত বুলি আকোৱালি লব।

আপাৰকুছিৰ পৰম্পৰাগত সাংস্কৃতিক জীৱনৰ কথা আলোচনা কৰাৰ প্ৰসংগত, এই গাঁওৰ নাট্য, সংগীত আৰু

জপাৰকুছি বিভিন্ন সুকুমাৰ কলাৰ চৰ্চা সম্পৰ্কেও সবিশেষ আলোচনা দিয়া নিশ্চয় উচিত হ'ব। ১৯৫১ চনত কলীয়া নামঘৰ প্ৰাংগণত সৰ্বানন্দ পাঠকৰ "আজিৰ মানুহ" নাট মঞ্চস্থ হোৱাৰ আগলৈকে ইয়াত আধুনিক নাট মঞ্চস্থ হোৱাৰ নিদৰ্শন পাবলৈ নাই। ইয়াৰে পিছত আৰম্ভ হোৱা নাট্যভিনয়ৰ পৰম্পৰা আজিও অব্যাহত আছে। অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত কৌতুক অভিনয় কৰি সুনাম অৰ্জন কৰা কৰা এই গাৱঁৰে ব্যক্তি শ্ৰীবিশ বৰ্মনৰ নাম এইখিনিতে উল্লেখ কৰা সমীচিন হ'ব। সুকুমাৰ কলাৰ ভিতৰত চিত্ৰ ভাস্কৰ্য্য আৰু আবৃত্তি কলাৰ চৰ্চা কৰি বহুত কেবাজনো শিল্পীয়ে যথেষ্ট খ্যাতি আৰ্জিব পাৰিছে।

ইয়াৰ উপৰি জপাৰকুছি গাৱঁত অতি পুৰণি কালৰে পৰা আজিলৈকে নাট্যচৰ্চাৰ পৰম্পৰা অব্যাহত আছে। প্ৰথম অৱস্থাত বায়নৰ দলৰ যোগেদি এই পৰম্পৰা ৰক্ষিত হৈছিল। এই বায়নৰ দলৰ উপৰিও আন কিছুমান শিল্পীয়ে নলবাৰী জিলাৰ লগতে অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত মাৰো পাটী আৰু ওজাপালি পৰিবেশন কৰি বাইজৰ পৰা সমাদৰ লাভ কৰিছে। সেই সকল

ব্যক্তিৰ বহুকেইজনৰ মৃত্যু হৈছে যদিও কেইজনমান জীৱিত থাকি এই শ্বহীদ ৰংগমঞ্চৰ নাট্যাভিনয়ৰ ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন পৰামৰ্শ দি আছে। ইয়াৰ ফলতেই ১৯৮২ চনৰ পৰা এই মঞ্চত ১৭ সনকৈ নাট সুন্দৰ অভিনয়েৰে মঞ্চস্থ হৈ ৰাইজৰ বিপুল সমাদৰ লাভ কৰিছে। মি সকলব্যক্তিৰ উৎসাহ উদ্দীপনাই শ্বহীদ ৰংগমঞ্চত নাট্যাভিনয়ৰ বাট মুকলি কৰিছিল। সেই সকলৰ ভিতৰত শ্ৰী অমূল্য তালুকদাৰ, শ্ৰী হৰকান্ত বৰ্মন, ঁধিৰণী বৰ্মন, ঁলোলপা ৰাম বৰ্মন, ঁসোনেশ্বৰ বৰ্মন, কংস ৰাম বৰ্মন আদিৰ কথা উল্লেখ কৰিব পাৰি। ১৯৮০ চনত জাপাৰকুছি নামঘৰ প্ৰাংগনত লক্ষ্মীপূজা পাতিবলৈ এক ৰাজহুৱা সভাত সিদ্ধান্ত লোৱা হয় আৰু তাৰে আলমলৈয়ে ইয়াত লক্ষ্মীপূজাৰ জন্ম হোৱাৰ লগতে নাটক কৰিবলৈ আলোচনা কৰা হয় যদিও তথাৰ অভাৱত পূজা সমিতিয়ে নাটক মঞ্চস্থ কৰিবলৈ অনুমতি দিব নোৱাৰিলে। এনেকৈ প্ৰথম দুটাবছৰ অকল লক্ষ্মীপূজা হৈ থাকিল। তৃতীয় বছৰত কেইজনমান উৎসাহী ব্যক্তিৰ অশেষ চেষ্টাৰ ফলত এই নামঘৰ প্ৰাংগনত 'মৰ্ত ভিক্ষাৰী' নামৰ

অসামাজিক দৃশ্যাংশ নাটকত মঞ্চস্থ হয়।

জাপাৰকুছি গাঁওখন শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কিছু উন্নত। জাপাৰকুছি গাঁৱৰ মাজমজিয়াত কেইবাখনো শৈক্ষিক প্ৰতিষ্ঠান গঢ় লৈ উঠিছে। যেনে: নলবাৰী মহাবিদ্যালয়, নলবাৰী বাণিজ্যিক মহাবিদ্যালয়, নলবাৰী অভ্যাসন বিদ্যালয়, নলবাৰী বুনিয়াদী প্ৰশিক্ষণ কেন্দ্ৰ। ইয়াৰ উপৰিও জাপাৰকুছিত বিভিন্ন মঠ-মন্দিৰসমূহ ও দেখা যায়। যেনে: জাপাৰকুছি শিৱাশ্ৰম, নলবাৰী শনি মন্দিৰ, জাপাৰকুছি বৰ নামঘৰ, লক্ষ্মী মন্দিৰ ইত্যাদি।

নলবাৰী জিলা হোৱাৰ পিছত নলবাৰী চহৰৰ সম্প্ৰসাৰণ আৰু জাপাৰকুছি গাঁও তথা ইয়াৰ পাৰ্শ্ববৰ্তী অঞ্চলত কেবাটাও উচ্চ শিক্ষাৰ প্ৰতিষ্ঠান গঢ় লৈ উঠাত জাপাৰকুছি গাঁৱত বসতি কৰা লোকৰ সংখ্যা দিনক দিনে বাঢ়ি গৈ আছে। বৰ্তমানে গাঁওখনত এক মিশ্ৰিত আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাই গঢ় লৈ উঠিছে। লাহে লাহে কৃষি প্ৰধান গাঁৱৰ পৰিচয় হেৰাই গৈছে। হেৰাই গৈছে জাপাৰকুছিৰ নৈ, বিল, নল, খাগৰি, বিধে বিধে ফলমূলৰ গছ-গছনি। ঘৰে ঘৰে শোভা বৰ্ধন কৰা তামোল পাণৰ বাৰী। প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশত বাস কৰা জাপাৰকুছি গাঁৱৰ, মানুহৰ প্ৰকৃত মৰম-স্নেহৰ অন্তৰখনো কৃত্ৰিমতাৰে পৰিপূৰ্ণ হ'ল। সাঁত

গাঁৱৰ মানুহে অশীষ কৰা জাপাৰকুচি গাঁৱৰ একতা, ভাতৃত্বৰ শিকলিডালো আজি শিথিল হৈ পৰিল। আমাৰ বেদনা ইয়াতেই।

আজি বিজ্ঞানৰ অগ্ৰগতিয়ে পৃথিৱীখনক হাতৰ মুঠিত চাব পৰা কৰিলে। পৃথিৱীখন এতিয়া এখন গাঁও। মানৱ জাতিয়ে এতিয়া গ্লোবেল ভিলেজ ৰচনাৰ পথত আগবাঢ়িছে। এনে ক্ষেত্ৰত আমি গাঁওবাসীয়ে একতাৰ দেখুৱেৰে বাবে মাত্ৰ জাপাৰকুচি গাঁওৰ উন্নয়নত আগবাঢ়ি যাব পৰা নাই। জাপাৰকুচি গাঁওৰ ঐক্য সংহতিত আমি কিছু সংশয়ী হব লগা হৈছে। গতিকে আমি আশা কৰো জাপাৰকুচি গাঁৱত শতপুষ্প বিকশিত হব আৰু আমি এখন সুন্দৰ ফুলনিৰ সৌন্দৰ্য উপভোগ কৰিবলৈ পাম।

১.৩ ঃ গাঁওৰ চাৰিসীমা, মাটিকালি ঃ

জাপাৰকুছি নলবাৰী জিলাৰ, নলবাৰী মহকুমাৰ পাতা মৌজাৰ অন্তৰ্গত নলবাৰী চহৰৰ উপকণ্ঠত দক্ষিণ দিশত অৱস্থিত এই গাঁওখন। এই গাঁওখন পুৰ নলবাৰী খণ্ডৰ এখন বৃহৎ গাঁও। জাপাৰকুছি গাঁওৰ ভৌগলিক চাৰিসীমা হল- পূৰে দিঘেলী গাঁও, পশ্চিমে মাজদিয়া গাঁও, উত্তৰে নলবাৰী চহৰ, দক্ষিণে তেৰেচিয়া, ক্ষুদ্ৰ-সংকৰা গাঁও।

জাপাৰ কুছি গাৱৰ মুঠ মাটি-কালিৰ পৰিমাণ ১,১১২ বিঘা ২ কঠা ১১ লেচা বা ১৪৮.৮৩৯ হেক্টৰ। গাঁওখনৰ পৰিধি হল পূৱৰ পৰা পশ্চিমলৈ ২.০৮ কি.মি, উত্তৰ পৰা দক্ষিণলৈ ১.১৬ কি.মি। দীঘলে বহলে ১.৪৯ বৰ্গ কি.মি। মুঠ পৰিয়াল নিঃ শ্ৰেঃ ৫ খন অনুঃ শ্ৰেঃ জাতি ৩০২ খন, মুঠ দাগৰ সংখ্যা ১.১৫৯ টা।

১.৪

: গাঁওখনৰ জনসংখ্যা, জাতি, বৰ্ণ, ধৰ্ম :

২০১১ চনৰ লোকপিয়ল অনুসৰি জাপাৰকুছি গাঁওৰ মুঠ জনসংখ্যা ৪৫৪৭ জন।

জাপাৰকুছি গাৱঁত মুখ্যত: হিন্দু ধৰ্মালম্বীৰ লোকৰ বসতি দেখা যায়। যেয়েহে এই গাঁওখনত বিভিন্ন মঠ-মন্দিৰৰ অৱস্থিতি পৰিলক্ষিত হয়। তদুপৰি, এই গাঁওখনত অঞ্চল বিশেষে বঙালী সম্প্ৰদায়ৰ লোকেও বসবাস কৰি অহা দেখা যায়। তেওঁলোকে অসমীয়া সংস্কৃতিক প্ৰাণে-হিয়াজুৰে গ্ৰহণ কৰি জাপাৰকুছি গাৱঁক এখন ঐক্য-সম্প্ৰীতিৰে ভৰা গাঁও হিচাপে চিহ্নিত কৰিছে। জাপাৰকুছি গাঁৱত ব্ৰাহ্মণ, কলিতা, কায়স্থ, কৈৱৰ্ত আদি বৰ্ণৰ লোকেও বসতি স্থাপন কৰি আহিছে।

2.0 : দ্বিতীয় অধ্যায় :

২.১. লোক পৰিৱেশ্যকলাৰ পৰিচয়, সংজ্ঞা, শ্ৰেণীবিভাগ :

লোক-সংস্কৃতিৰ প্ৰধান বিভাগ ৪টাৰ ভিতৰত লোকপৰিৱেশ্য কলাৰ স্থান সুনিৰ্দিষ্ট। সাধাৰণতে লোক-জীৱনৰ হৰ্ষ-বিষাদ, সুখ-দুখ আদি নানা অনুভূতিৰ বাচিক আংগিক সাত্ত্বিক আদি অভিব্যক্তিকেই লোক পৰিৱেশ্য কলা ৰূপে চিহ্নিত কৰিব পাৰি। লোক সংগীত, লোক নৃত্য আৰু লোকনাট্যই হ'ল লোক পৰিৱেশ্য কলাৰ প্ৰধান উপজীব্য। ই লোকায়ত সমাজ জীৱনৰ ছবি। বহু যুগ ধৰি পৰম্পৰাগতভাৱে চলি অহা লোক পৰিৱেশ্যকলাসমূহে লোকসমাজৰ স্বৰূপ, সৌন্দৰ্য্য চেতনা, কলাত্মক অভিব্যক্তি জিলিকাই তোলে। লোক নৰ-নাৰীৰ আদিম বিশ্বাস, ধৰ্মীয় চিন্তা-চেতনাৰ সৈতে লোক পৰিৱেশ্য কলা নিবিড়ভাৱে জড়িত। ই হ'ল মানৱ সভ্যতা আৰু সংস্কৃতিৰ সু-প্ৰাচীন অভিব্যক্তিৰ ৰূপৰেখা।

জাতীয় জীৱনৰ লগত জাতীয় পৰিৱেশ্য কলা ৰীতিৰ সম্বন্ধ অতি গভীৰ। জাতি বিশেষৰ সাংস্কৃতিক চেতনা, শিল্পবোধ, আশা-আকাংক্ষা, সামাজিক জীৱন যাত্ৰা আদিৰ স্বতঃস্ফূৰ্ত প্ৰকাশ ঘটে, সেই জাতিটোৰ মাজত পৰম্পৰাগত ভাৱে চলি অহা নৃত্য গীত আৰু নাট্যৰ সংযোগত। কোনো এটা জাতিৰ

মানসিকতা তথা জীৱন যাত্ৰা সম্পৰ্কে সম্যক অৱগতিৰ বাবে সেই জাতিটোৰ মাজত প্ৰচলিত লোক পৰিৱেশ্য কলা ৰীতিৰ চিন্তা চৰ্চা আৰু অধ্যয়ন অপৰিহাৰ্য্য। কেৱল অৱসৰ বিনোদনৰ বাবেই নহয়, জাতিৰ সাংস্কৃতিক জীৱনৰ উৎসৱ অনুষ্ঠান, পূজা পাৰ্বন আদি সকলোৰে লগত পৰিৱেশ্য কলাৰীতি নিবিড় ভাৱে সংপৃক্ত।

লোক পৰিৱেশ্য কলাৰ অন্তৰ্ভুক্ত নৃত্য আৰু গীতৰ সম্বন্ধ অংগাংগী আৰু সেই দুয়োবিধ কলাৰ আধাৰত লোকনাট্যৰ জন্ম। আদিম সমাজৰ উৎসৱ অনুষ্ঠানত পৰিৱেশিত নৃত্যগীতৰ লগত নাটকীয় দানৰ মিশ্ৰণ ঘটিহে লোকনাট্যই জন্ম লাভ কৰে। প্ৰকৃতাৰ্থত লোকনাট্য হ'ল কথোপকথন, অংগী-ভংগী আদি নাটকীয় উপাদানৰ লগতে সংগীত আৰু নাট্যৰ সু-সমন্বয়ৰ ফল।

অতি প্ৰাচীন কালৰে পৰা লোক পৰিৱেশ্য কলা ৰীতিৰ বৈবিধ্য আৰু বৈচিত্ৰ্যই অসমৰ সাংস্কৃতিক পৰম্পৰাক বিশেষ মৰ্যাদা প্ৰদান কৰি আহিছে। ওজাপালি পুতলা নাচ, ঢুলীয়া ভাওনা, দেওধনী নৃত্য, কুশান গান, ভেৰী গান আদি অসমত প্ৰচলিত আৰু জনপ্ৰিয় লোকপৰিৱেশ্য কলা। এইবোৰৰ কোনো-টোত নাটকীয়, কোনো কোনোত নৃত্যৰ প্ৰাধান্য আৰু কোনো

যেনেকৈ সংগীতৰ প্ৰাধান্য পৰিদৃষ্ট হয়। পুতলা নাচ অথবা ওজা-পালি অনুষ্ঠানত নাটকীয় উপাদানৰ প্ৰাচুৰ্য্য যেনেদৰে লক্ষ্য কৰিব পাৰি দেওধনী অথবা দেৱদাসী নৃত্যত সেইদৰে লক্ষ্য কৰিব পাৰি নৃত্যৰ প্ৰাচুৰ্য্য।

১.২ নলবাৰী অঞ্চলৰ লোক পৰিৱেশ্য কলা ঃ—

সমগ্ৰ অসমৰ লগতে নলবাৰী জিলাটো অতি প্ৰাচীনকালৰে পৰা লোক পৰিৱেশ্যকলাসমূহ প্ৰচলিত হৈ আহিছে। এই পৰিৱেশ্য কলাসমূহে আমাৰ বৃহত্তৰ অসমীয়া জাতিটোক পুৰণি মাজে প্ৰদান কৰি আহিছে। প্ৰধানতঃ নলবাৰী জিলাত প্ৰচলিত লোকপৰিৱেশ্য কলাসমূহৰ ভিতৰত পুতলা নাচ, ঢুলীয়া, দেওধনী, ওজাপালি, নাগাৰা নাম আদি অন্যতম। তলত এইসমূহৰ বিষয়ে চমু আলোচ দাঙি ধৰা হ'ল ⟶

১) পুতলা নাচ ঃ অসমত পৰম্পৰাগতভাৱে চলি অহা লোক পৰিৱেশ্যকলাসমূহৰ ভিতৰত পুতলা নাচ অন্যতম। পুতলা নাচ অনুষ্ঠানক পৃথিৱীৰ লোকনাট্য আটাইতকৈ প্ৰাচীন ৰূপ বুলি কব পাৰি। প্ৰাণহীন পুতলাক মানুহৰ সু-দক্ষ হাতে পৰিচালনা কৰি জীৱন্ত কৰি তোলে। প্ৰতিটো পুতলাই একো একোটা চৰিত্ৰৰ অভিনয়েৰে মানুহৰ দৰে আচৰণ কৰে। পুতলাই বাজীকৰৰ সুদক্ষ পৰিচালন কৌশলৰ বাবে এনে কাম সম্ভৱ হয়। আকৰ্ষণীয় পুতলাৰ জৰিয়তে কাহিনীক অৱলম্বন কৰি গীত আৰু অভিনয় নৃত্যৰে অভিনয় কৰা হয় বাবে অসমত এই অভিনয়ক পুতলা নাচ, পুতলা ভাওৰীয়া, পুতলা থিয়েটাৰ আদি নামেৰে জনা যায়। পুতলা নাচৰ পুতলাবোৰ সূত্ৰধাৰৰ সহায়ত গোটেই নাটখনত জীৱন্ত ৰূপত অভিনয়

কৰি থৈ থাকে। পুতলা নাচত সূত্ৰধাৰ বুলি কলে অভিনয়তে মিলাবলৈ ব্যক্তিজনে বাহ বা সূতা, লাঠি আদিৰ সহায়ত পুতলা-বোৰ গতিশীল কৰি তোলে তেওঁকে বুজা যায়। কোনো কোনো গৱেষকে মানুহৰ শাৰীৰিক মুখাৰ লগতো তুলনা কৰি কৈছে — "The human body is like a mask. Life weares it as it act's. When death pulls down the final curtain, life stops acting and discord the mask. Then it lies reveald."

বহু গৱেষকে কব খোজে যে, প্ৰকৃততে পুতলা নাচ হল নাটকৰ এটি প্ৰাচীন গঠন। মানুহৰ নাটককলাৰ প্ৰেৰণা নিশ্চয় পুতলা অভিনয়ৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱান্বিত হৈছে পাৰিছিল বুৰঞ্জীবিদ সকলে কোৱা মতে, পুতলাৰ ইতিহাস মানৱ সভ্যতা সমানে পুৰণি। পৃথিৱীৰ বিভিন্ন দেশত থকাৰ দৰে ভাৰতত পুতলা নাচ বিশেষ পৰম্পৰা চলি অহাৰ কথা সন্ধান পোৱা যায়। অসমৰ পুতলাভিনয়ৰ প্ৰৱৰ্তন হোৱাৰ সঠিক সময় নিৰ্ধাৰণ কৰিব নোৱাৰিলেও এই লোকনাট্য অনুষ্ঠানটোৰ প্ৰাচীনতাৰ বিষয়ে বহু তথ্য পোৱা গৈছে। কামৰূপত আনুমানিক একাদশ শতিকাত কালিকাপুৰাণত পুতলাভিনয়ৰ কথা উল্লেখ আছে। পুতলাক বুজাবৰ বাবে কালিকাপুৰাণত 'পাঞ্চালিকা' শব্দৰ ব্যৱহাৰ কৰাৰ লগতে 'পাঞ্চালিকাবিহাৰ'ৰ

ভৱিষ্যতে পুতলা নাচৰ কথা বৰ্ণোৱা হৈছে।

খ্ৰীষ্টীয় একাদশমানত কামৰূপত কালিকা পুৰাণ ৰচনা হৈছিল বুলি অনুমান কৰা হয়। সেয়েহে অসমত পুতলা নাচৰ প্ৰৱৰ্তন একাদশ শতিকাৰ আগতে বুলি ভবাৰ থল আছে। বহু গৱেষক লেখকে পুতলা-নাচক ওজাপালিতকৈ আগৰ নাট্যানুষ্ঠান বুলি দাবী কৰিছে। তেওঁলোকে প্ৰকাশ কৰা মত অনুসৰি পুতলা নাচৰ কিছু পৰিৱৰ্তন ঘটিহে ওজাপালিৰ সৃষ্টি কৰা হৈছে। পুতলা অভিনয়ৰ মূল ব্যক্তি সূত্ৰধাৰ বা পুতলা বাজীকৰক মজোৱাৰ বাবে মধ্যযুগত 'টিটকীয়া' বুলি কোৱা হৈছিল। তদুপৰি যাদু-মন্ত্ৰত পাৰ্গতালি থকা লোকসকলক 'টিটকীয়া' বোলা হৈছিল।

অসমৰ বিভিন্ন অঞ্চলত পুতলাসমূহক খেল-ধেমালিৰ পুতলা, ধৰ্মসম্বন্ধীয় পুতলা, অভিনয় আৰু নৃত্যৰ পুতলা আদি শ্ৰেণীত বিভক্ত থকা দেখা যায়। খেল ধেমালিৰ পুতলাৰ ভিতৰত বিভিন্ন বিধৰ কাপোৰ, প্লাষ্টিক আদিৰে প্ৰস্তুত কৰা মানুহ জীৱ-জন্তু আদিৰ পুতলা আছে। ধৰ্ম সম্বন্ধীয় পুতলাৰ অন্তৰ্গত বিভিন্ন বিধৰ দেৱ-দেৱী পুতলা সদৃশ মূৰ্তি আদি থকা দেখা যায়। পুতলা নাচ আৰু পুতলা অভিনয় শ্ৰেণীৰ অন্তৰ্গত পুতলাত- আঙুলি পুতলা, হাত পুতলা, সূতা পুতলা, লাঠি পুতলা, ছাঁ পুতলা, জল পুতলা আৰু আধুনিক পুতলা আদি থকা দেখা পোৱা যায়।

১) আঙুলি পুতলা: ভাৰতৰ আন অঞ্চলৰ দৰেই অসমতো আঙুলি পুতলাৰ প্ৰচলন কম দেখা যায়। সৰু আকৃতিৰ ফোঁপোলা এই পুতলাবোৰৰ কোনোধৰণৰ হাত-ভৰি নাথাকে। আঙুলি সূৰত এইবোৰ সুমুৱাই অভিনয় প্ৰদৰ্শন কৰা যায়।

২) হাত-পুতলা: অসমৰ বিভিন্ন পুতলা নাচৰ দলত হাত পুতলাকো অভিনয়ত সংলগ্ন কৰা দেখা যায়। হাত পুতলাৰ প্ৰস্তুতি একেবাৰে সৰল এনে পুতলা নচুওৱাজনে পুতলাটো হাতত লৈ অভিনয় প্ৰদৰ্শন কৰায়। এই পুতলাবোৰৰ ভিত্তি আৰু বাহু ফোঁপোলা কৰি সজা হয় যাতে, নচুওৱাজনৰ হাত আৰু আঙুলি পুতলাৰ ভিতৰেৰে সোমোৱাব পাৰে।

৩) লাঠি পুতলা: লাঠি পুতলাৰ ব্যৱহাৰ অসমৰ পুতলা নাচৰ দলত বেছিকৈ প্ৰচলন হোৱা দেখা নাযায়। এই পুতলাবোৰক লাঠিৰ সহায়ত মঞ্চৰ তলৰ পৰা নচুওৱা হয়। কাঠ বা বাঁহৰ লাঠিডাল পুতলাৰ তলত লুকাই থাকে। হাত দুখনত একেই ধৰণৰ দুডাল পাতল লাঠি লগোৱা থাকে, যাৰ সহায়ত অভিনয় কৰাত সহায় হয়।

৪) সূতা পুতলা: অসমৰ বিভিন্ন অঞ্চলত থকা পুতলা নাচৰ দলবোৰত আজিও অধিকাংশতে সূতা পুতলাৰ প্ৰচলন বেছিকৈ হোৱা দেখা যায়। এইবিধ

পুতলাক সুক্ষ্ম অথচ টান সূতা বা তাঁৰ সহায়ত ওপৰৰ পৰা নচুৱাই পুতলা বাজীকৰে মঞ্চৰ অন্তৰালত থাকি অভিনয় প্ৰদৰ্শন কৰা যায়।

৫) ছাঁ পুতলা: পুতলা নাচৰ ইতিহাসত ছায়া পুতলা নাচক আটাইতকৈ প্ৰাচীন অনুষ্ঠান বুলি ধৰা হয়। গৱেষক পণ্ডিতসকলে ছায়া পুতলাৰ সূত্ৰত ধৰ্মীয় আচাৰ অনুষ্ঠানৰ লগত জড়িত আছিল বুলি অনুমান কৰিছে। অসমতো ছাঁ পুতলাৰ পৰম্পৰা বহু প্ৰাচীন বুলি গৱেষকসকলে অনুমান কৰে।

৬) জল পুতলা: প্ৰাচীন অসমত জল পুতলা নচোৱাৰ সম্পৰ্কে বিভিন্ন তথ্যৰ পৰা পোৱা যায়। জল পুতলাৰ বাবে পানীত এখন ভেলৰ ওপৰত মঞ্চ প্ৰস্তুত কৰি পুতলাবোৰ সূতা নাইবা লাঠিৰে নচুৱাই অভিনয় প্ৰদৰ্শন কৰিছিল।

৭) আধুনিক পুতলা: হাত পুতলা, সূতা পুতলা, ছাঁ পুতলা আদি পৰম্পৰাগত পুতলাৰ দৰে আধুনিক শ্ৰেণীৰ পুতলায়ো স্থিতি লৈছিল। এই আধুনিক পুতলাৰ শ্ৰেণীটোৱে এটা মাত্ৰ পৰম্পৰাক প্ৰতিনিধিত্ব নকৰে। অসমতো আধুনিক পুতলা নাচৰ এনেধৰণৰ দুই এটা দল মাথো দেখিবলৈ পোৱা যায়। এই আধুনিক পুতলা নাচৰ দল সমূহত পুতলা বাজিকৰে পুতলা সমূহ বিভিন্নধৰণৰ কাপোৰ, কাগজ, কপাহ, উল সূতা আদিৰে পুতলাসমূহ প্ৰস্তুত কৰি আৰু বিভিন্নধৰণৰ চৰিত্ৰ উপযোগী সাজ-কাপোৰ পিন্ধাই অভিনয় প্ৰদৰ্শন কৰাৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰি তোলে। পুতলাবোৰৰ উচ্চতা এফুট মানৰ পৰা ৪/৫ ফুট মানলৈ

খেলা দেখা যায়।

অসমৰ পুতলা নাচ অনুষ্ঠানৰ কাহিনীৰ মূল বিষয়বস্তু ৰামায়ন, মহাভাৰত আদি খেলাৰ লগতে বৰ্তমান কালত আধুনিক সামাজিক কাহিনীৰ লগতে ব্যংগাত্মক বিষয়বো নাট ৰচনা কৰি প্ৰদৰ্শন কৰা হয়।

২) নাগাৰা নাম: নাগাৰা নাম হ'ল 'নাগাৰ' বা 'নেগেৰা' বাদ্যক মূল বাদ্য হিচাপে লৈ পৰিৱেশন কৰা এক লোক পৰিৱেশ্য কলা। অসমৰ ধৰ্মীয় সমাজত প্ৰচলিত বিভিন্ন নাম যেনে- থিয় নাম, দিহা নাম, জুনা নাম, বহা নাম আদিৰ দৰে নাগাৰা নামো এক আধ্যাত্মিক উপাসনা নাম। নামনি অসমৰ নলবাৰী, দৰং আদি ঠাইত এই নামৰ প্ৰচলন আছে। নাগাৰা নামত ব্যৱহৃত গীত-পদ আৰু সংলাপ নামনিৰ কথিত ভাষাত ৰচিত হোৱা বাবে ই উজনি অসমত বহুল প্ৰচাৰিত নহয়।

নাগাৰা নামৰ পদসমূহৰ একোটা কাহিনী থাকে। হাস্যৰস, বীৰৰস, কৰুণৰস আৰু ভক্তিৰসক আদি কৰি নৱৰসৰ সমাহাৰ হোৱা এই কাহিনীবোৰ ৰামায়ন, মহাভাৰত, পুৰাণ আৰু ভাগৱতৰ পৰা লোৱাৰ উপৰি মিলোৱা ধৰ্মীয় শাস্ত্ৰৰ পৰা লৈ পাঠক ৰচনা কৰাৰ উপৰি সমাজৰ সাম্প্ৰতিক ঘটনাৱলীৰ বিষয়েও পদ ৰচনা কৰি গোৱা দেখা যায়। নাগাৰা নামৰ কাহিনী বা আখ্যানসমূহও পৰা

দৰ্শকে বিভিন্ন বিষয়ৰ শিক্ষা লাভ কৰিব পাৰে। অহংকাৰৰ পতন, ধৰ্মৰ জয়, অধৰ্মৰ পৰাজয়, সৎ কৰ্মৰ সুফল অসৎ কৰ্মৰ কু-ফল আদি শিকনী পোৱা যায়। কাৰণ, নাগাৰা নামৰ প্ৰতিটো কাহিনীত আদৰ্শমূলক কথা থাকে।

সাধাৰণতে নাগাৰা নাম পৰিৱেশন কৰোঁতে এটা বা এযোৰ বৰ নাগাৰা বজায়। ডাঙৰ নাগাৰাটোক 'ধুমধুমী' আৰু সৰুটোক 'কুৰকুৰী' বোলা হৈছিল। পালিসকলৰ কেইজনমানে সৰু তাল বজায় আৰু বাকী পালিসকলে অৰ্দ্ধবৃত্তাকাৰে বহি হাতেৰে চাপৰি বাই ঘোষা গোৱাহাৰে। নামৰ আৰম্ভণিতে সমলতিত নাগাৰা, তাল আৰু চাপৰি বজাই আৰম্ভ কৰে ইয়াক তাগৰণা বোলে। ইয়াৰ পিছত ভগৱা-নক উদ্দেশ্যি স্তুতিগীত গোৱা হয়। তাৰ পিছত মূল পাঠকজনে মাজত থিয় দি "শুনা শুনা সভাসদ কথো নমস্কাৰ" বুলি কাহিনী আৰম্ভ কৰিব লয় আৰু লগে লগে ঘোষা, পদ, সুৰ লগাই বিভিন্ন ৰস অভিনয়ৰ মাজেদি সুৰীয়াই তুলি কাহিনী আগবঢ়া-ই নিয়ে। কাহিনীৰ লগতে সংগতি ৰাখি বিভিন্ন ৰস পাঠক-জনে অভিনয়ৰ মাজেৰে প্ৰকাশ কৰে আৰু পালিসকলে সেইমতে হালি-জালি নাম গাই তেওঁক অনুসৰণ কৰে। শেষত আকৌ সমলতিত তাল, নাগাৰা, চাপৰিৰে নামৰ সামৰণি পেলোৱা হয়।

নাগাৰা নাম পৰিৱেশন কৰোঁতে চুৰীয়া, পাগুৰী পিন্ধি ডিঙিত গামোছা লোৱা নিয়ম পাঠকজনে ওপোৰক্ষি চেলেং চাদৰ লয়। খোৱালী বা মহিলা পাঠিকাসকলে চাদৰ-মেখেলা পিন্ধি ডিঙিত গামোছা লয়।

৩) দেওধনী: অসমৰ আন এবিধ লোক নৃত্য হল দেওধনী নৃত্য। মহেশ্বৰ নেওগৰ মতে দেওঁধনী শব্দটোৰ উৎপত্তি হৈছে 'দেৱ' আৰু 'ধনী' শব্দ দুটিৰ পৰা যাৰ অৰ্থ ক্ৰমে ভগৱান আৰু নাৰী আন-হাতে সংস্কৃত ভগৱান বুজোৱা 'দেৱ' আৰু শব্দ বুজোৱা 'ধ্বনি'ৰ পৰাও দেওঁধনীৰ উৎপত্তি হৈছে বুলি বহুতে মত পোষণ কৰে। সেই-কে কবলৈ গলে দেওধনীৰ অৰ্থ হল ভগৱানৰ শব্দ বা কথা।

এটি কিংবদন্তিমূলক সুবিধামতে মনসা আছিল সাপৰ দেৱী। চান্দ সদাগৰে আন দেৱতাক পূজাৰ দৰে মনসাক অঞ্জলি দিবলৈ অমান্তি হোৱাত মনসাই নিজে সৰ্পৰূপ ধাৰণ কৰি চন্দ্ৰ সদাগৰৰ ছটা পুত্ৰক দংশন কৰি প্ৰাণ লয়। অন্তিমপুত্ৰ লক্ষীন্দৰৰ বেউলা নামৰ কন্যাৰ লগত বিবাহ হয়। বিবাহৰ নিশা সৰ্পদেৱীয়ে লক্ষীন্দৰক খুটি প্ৰাণ লয়। তেতিয়া বেউলাই এখন ভুৰত লক্ষীন্দৰৰ মৃতদেহ লৈ স্বৰ্গলৈ যায়। স্বৰ্গত তেওঁ নিজৰ নৃত্যৰে দেৱতাসকলক মুগ্ধ কৰে। দেৱতা-সকলে বেউলাৰ স্বামীক পুনৰ জীৱিত কৰি তোলে। এই কাহিনীৰ দৰেই মনসাদেৱীক সন্তুষ্ট কৰিবলৈ মনসা পূজাৰ সময়ত 'দেওধনী' নৃত্য প্ৰদৰ্শন কৰে।

দেওধনী সকল সৰুতে দেৱতাৰ সেৱাৰ কাৰণে উছৰ্গিত ছোৱালী। তেওঁলোকে কেতিয়াও বিবাহ পাশত আবদ্ধ হব নোৱাৰে। নৃত্যৰ সময়ত দেওধনীয়ে বুকুত ফুলাম মেখেলা, তাৰ ওপৰত এখন ফুলাম বস্ত্র মেৰিয়াই লয় আৰু কঁকালত ৰঙীন টঙালীৰে টানি বান্ধি দিয়ে। টঙালীমনৰ ফুলাম আগদুটি আগফালে ওলোমাই লয়। দেওধনী সকলে পটীয়া মাৰু, নাকত নাকফুল, কাণত কেৰু আৰু ডিঙিত চেলেই পিন্ধে। দেওধনীসকলে নৃত্যৰ সময়ত আগলি কলপাত এখনত চকু মুদি বহে। ওজাপালিয়ে গাত বগা চেলেং এখন মেৰিয়াই দিয়ে। ওজাপালিয়ে দেৱতাৰ স্তুতিগীত আৰম্ভ কৰে। গীতৰ লগে লগে দেওধনীয়ে মূৰটো ঘূৰাই থিয় হ'বলৈ আৰম্ভ কৰে। পালিয়ে গাৰ বগা চাদৰখন আঁতৰাই দিয়াৰ পিছত দেওধনীয়ে লগে লগে নৃত্যৰ ভংগীৰে থিয় হয়। মৃদু নৃত্য আৰম্ভ কৰাৰ লগে লগে মূৰৰ খোপা মেলি দেওধনী মুক্ত কেশী হয়। ওজাই গীতত পাৰ বুলন, মেলা বুলন আদিৰ কথা কয় আৰু দেওধনীয়ে সেই বুলনবোৰৰ গতিবোৰ সম্পাদিত কৰে। ওজাৰ গীতৰ লগত নচা মৃদু নৃত্যৰ শেষৰ ফালে ডম্বঢোলত কোব পৰে আৰু দেওধনীয়ে ঢোলৰ চেৱত নাচিবলৈ ধৰে। ঢোলৰ চেৱ বাঢ়ি যোৱাৰ লগে দেওধনীয়ে মূৰৰ চুলি মুকলি কৰি মূৰ ঘূৰাই ঘূৰাই নাচিবলৈ ধৰে ক্ৰমাৎ নৃত্যৰ লয় বাঢ়ি যোৱাত নৃত্য তাণ্ডৱীয় হয়। অতি দ্ৰুতগতিত চুলিকোচা ঘূৰোৱাৰ পিছত নৃত্যৰ সামৰণি কৰে। ওজাপালিয়ে মনসা কাব্যত থকা লক্ষীন্দৰক সৰ্পদেৱীয়ে দংশন কৰা আখ্যান গোৱাৰ লগে লগে দেওধনী

জন্তোৰ মাজত শুই পৰে । পালি সকলে দেওধনী সকলক বগা কাপোৰেৰে ঢাকি দিয়ে । ইয়াক দেওধনী 'দকত' পৰা খুলি লোৱা হয় । এইদৰেই যেতিয়া লক্ষীকান্তক জীয়াই দিয়াৰ আশ্বাস পায় তেতিয়া দেওধনী উঠি বহে আৰু নৃত্যৰ অন্ত পৰে । তাৰ পিছত দেওধনী সকলে কামচপা মানুহৰ ভৱিষ্যত বাণী কৰে ।

৪) ঢুলীয়া : এইবিধ মূলতঃ কামৰূপ আৰু দৰঙৰ লোকনৃত্য অনুষ্ঠান । কামৰূপীয়া ঢুলীয়া গীত-মাত, নৃত্য-ভংগীমা, ব্যংগ অভিনয়, নানাবিধ চাৰ্কাছ, খেল-ধেমালি, কথা-বচন, এই প্ৰতিয়ো স্বকীয় বৈশিষ্ট্য ৰক্ষিত হৈছিল ।

উজনিত ঢুলীয়া এজাৰ বিয়া নাচে, নামনিত ঢুলীয়া ওজাপালিৰ পৰিৱেশন কৰে । দৰঙৰ কিছু ঠাইত আজিও এই লোক নাট্য প্ৰচলিত হৈ আছে ।

ঢুলীয়া ভাওনাত মঙ্গল কাহিনী একো অংশ লোক গীতৰ সুৰেৰে নাট্যৰূপ দিয়ে । ঢুলীয়া দলৰ ক্ৰিয়াকলাপ আৰু নাচ-গানে এবিধ লোক নাট্যক উপভোগ্য কৰি তোলে । ঢুলীয়া দলে প্ৰায় ৩/৪ টা ঢোলৰ ঢোল ব্যৱহাৰ কৰে । ঢোলৰ লগত তাল বজোৱা থাকে । ঢুলীয়া সকলৰ সাজ-পাৰ সাধাৰণ যদিও অঞ্চলভেদে ৰঙীন সাজ-পাৰ পিন্ধে, মূৰত পাগ মাৰে আৰু ভৰিত জুনুকা পিন্ধে ।

৩.০

তৃতীয় অধ্যায়

৩.১. নিজ অঞ্চল বা আঁতৰ লোক পৰিৱেশ্যকলাৰ পৰিচয়ঃ

লোক পৰিৱেশ্য কলা লোক সংস্কৃতিৰ এক অন্যতম অংশ। অতীতৰ পৰা লোক পৰিৱেশ্য কলাসমূহে আমাৰ বিশেষকৈ গ্ৰাম্য সমাজত বিশেষ সমাদৰ লাভ কৰি আহিছে। লোক সংস্কৃতিয়ে মানুহৰ বিভিন্নতাৰ মাজতো ঐক্যৰ প্ৰতিফলন ঘটায় আৰু পাৰস্পৰিক সহানুভূতিশীলতাৰ পৰিচয় দাঙি ধৰে। লোক পৰিৱেশ্য কলা লোক সমাজৰ দ্বাৰা সৃষ্ট পৰিৱেশন নীতিৰ সহায়ত প্ৰচলিত হৈ থাকে। ইয়াৰ পৰিৱেশনৰ বাবে কোনো নিৰ্দিষ্ট ব্যাকৰণ সিদ্ধ নিয়ম নাথাকে। তৰণ্যে লোক সমষ্টি নিৰ্ধাৰিত হৈ থকা আৰু মৌখিকভাৱে মাজেৰে আহোপাৰ হোৱা কেতবোৰ স্বাভাৱিক নীতিৰ সহায়ত এই কলাসমূহ পুৰুষানুক্ৰমে চলি থাকে। পৃথিৱীৰ অন্যান্য সমাজৰ লগতে অসমতো অতি প্ৰাচীন কালৰে পৰা লোক পৰিৱেশ্য কলা প্ৰচলিত হৈ আহিছে। লোক পৰিৱেশ্য কলা বীতিৰ বৈবিধ্য আৰু বৈচিত্ৰ্যই অসমৰ সাংস্কৃতিক পৰম্পৰাক বিশিষ্ট মৰ্যাদা প্ৰদান কৰি আহিছে।

যিহেতু অসমীয়া সংস্কৃতি বৰ্ণাঢ্য সংস্কৃতি, সেয়ে প্ৰকৃতিৰ কোলাত অতীজৰে পৰা জীপাল হৈ থকা গ্ৰাম্যাঞ্চলৰ

পৰম্পৰাগত সংস্কৃতিয়ে অসমৰ সাংস্কৃতিক বাৰেবৰণীয়া ৰূপ প্ৰদান কৰিছে। বৈচিত্ৰ্যপূৰ্ণ সাংস্কৃতিক জীৱনৰ লীলাভূমি নলবাৰী জিলাৰ এক অন্যতম গাঁও হৈছে ৪ নং মাতা মৌজাৰ অন্তৰ্গত ডোপাৰকুচি গাঁও। এই গাঁওখন সু-প্ৰাচীন জনবহুল গাঁও। অতি প্ৰাচীনকালৰে পৰা এই গাঁওখনৰ সাংস্কৃতিক জীৱন সু-সমৃদ্ধ নহ'লেও একেবাৰে নিষ্প্ৰভো নাছিল। অসমৰ গাঁওসমূহৰ নিচিনাকৈ ডোপাৰকুচি গাঁৱৰ মানুহেও পৰম্পৰাগত সংস্কৃতিৰ মাধ্যমেৰে জীৱন-যাপন কৰি আহি বৰ্তমান ৰূপ লাভ কৰিছে।

এই গাঁওখনত লোক পৰিৱেশ্য কলাৰ অন্তৰ্গত কিছু অনুষ্ঠান অতীজৰে পৰা পৰম্পৰাগত ভাৱে চলি আহিছে। সেইসমূহ হ'ল—

i) কামনৰ দল
ii) ভাওৰীয়াৰ দল
iii) বিৰ নাম বা দিহা নাম
iv) নাগাৰা নাম, আৰু
v) আয়তীৰ নাম

i) কামনৰ দল: চলিত শতিকাৰ ৩০ৰ দশকৰ আৰম্ভণিতে এই অঞ্চলৰ গাঁওবোৰক ঐক্যবদ্ধ কৰি কামনৰ দলৰ যোগেদি এই গাঁৱৰ শিল্পীয়ে মানুহৰ মনত ঈশ্বৰ ভক্তি আৰু মুক্তিৰ স্পৃহা জাগ্ৰত কৰি তুলিছিল। একোটা দলত ২০/২৫ জনকৈ সদস্য থকা কামনৰ দলৰ খোল আৰু ভোৰ তালেই আছিল প্ৰধান বাদ্য। সৰস্বতী বন্দনাৰে কামনৰ দলে নাট পৰিবেশন কৰিছিল। নাটৰ আৰম্ভণি এই বন্দনাক 'ধুৰা' বোলা বুলি কোৱা হৈছিল। ধুৰাৰ পিছত সূচনা, তাৰ পিছত বৰকাকাজো তাল, খোলৰ তালিয়তে গীত পদ গাই উপস্থিত দৰ্শকক অভিনয় সম্পৰ্কে অৱগত কৰিছিল। নৃত্য শিল্পীসকলক

'চকুৰা' খেলা হৈছিল। বামুন দলত মহিলাৰ স্থান নাছিল। জোৰা ধৰাই, জোৰা ধৰি চৌদিশে চৌদিশে পোহৰাই তুলিছিল। ভাওৰীয়া দুজনে মুখুটীয়া কম্মৰে হাঁহিৰ খোৰাক জগাইছিল। অভিনেতাসকলে সন্মুখৰ পিনে দুটা আঁহতৰ পাত সন্নিৱিষ্ট কলা পোছাক পৰিধান কৰিছিল। ভৰিত আছিল 'ঘুগুৰা' আৰু 'খাৰু'। ইয়াৰ উপৰিও শিল্পী সকলে মেটেকাৰ চুলি, গোঁফ ব্যৱহাৰ কৰিছিল। বিভিন্ন বাজহুৱা আৰু ব্যক্তিগত উৎসৱ-পাৰ্বন উপলক্ষে বামুনৰ দলে এই গাঁওৰ লগতে বিভিন্ন ঠাইত অনুষ্ঠান পৰিৱেশন কৰিছিল। ৫০ দশকত একোটা নিশা অনুষ্ঠান পৰিৱেশনৰ বাবে ৩.২৫ টকা এই দলৰ শিল্পীসকলে পাৰিশ্ৰমিক হিচাপে লৈছিল। এই বামুনৰ দলৰ প্ৰতিষ্ঠাতা আছিল ৺ শিৱৰাম বৰ্মন। তেওঁৰ দলৰ অন্য শিল্পীসকল আছিল ৺ উদয় বৰ্মন (বৰকান্দাজ), ৺ হৰুৰাম বৰ্মন, ৺ মধুৰা বৰ্মন (যি পকা চুলি মখা বাৰে বাৰৰি) খেলা হৈছিল, ৺ কানুৰাম বৰ্মন (ভাওৰীয়া), ৺ মধুৰাম বৰ্মন (ভাওঁৰীয়া) ইত্যাদি

এই দলটোৰ পিছত গঠিত হোৱা বামুনৰ দলৰ শিল্পী সকলৰ ভিতৰত ৺ নন্দীৰাম বৰ্মন (বামুন) ৺ কমল বৰ্মন, ৺ চলোৰাম বৰ্মন, ৺ মহেশ্বৰ বৰ্মন, ৺ দেৱীৰাম বৰ্মন, ৺ সোণেশ্বৰ বৰ্মন (জোনেবাদিন), গজেন্দ্ৰ বৰ্মন, উপেন বৰ্মন, ৺ ভোগেৰাম বৰ্মন, ৺ লেলপাৰাম বৰ্মন (ভাওঁ-ৰীয়া), ৺ হৰিচৰণ পাঠক (জোৰ ধৰা), অমূল্য আলুকদাৰ (চকুৰা) আদিৰ নাম উল্লেখযোগ্য। প্ৰথমতে বামুনৰ দলে প্ৰথমখন নাট পৰিৱেশন কৰিছিল পুৰণা বাৰী মোৱাৰ বকুল তলত। এই বকুল তলতেই 'দুঃশাসনৰ ৰক্তপান', 'দ্ৰৌপদীৰ বস্ত্ৰ হৰণ' আদি নাট পৰিৱেশন

কৰা হৈছিল। ° মজুমা বৰ্মণে ৩/৪টা খোল একেলগে বজাইছিল।

ii) ভাওৰীয়া দল: ধায়নৰ দলৰ পিছতেই জাপাৰকুছি সাংস্কৃতিক পৰম্পৰাক বোৱতী সুঁতিলৈকে চলমান কৰি ৰখা এটা সাংস্কৃতিক দল হৈছে ভাওৰীয়াৰ দল। মুখটীয়া কথা-বতৰা আৰু অংগ চালনা-ৰে এই ভাওৰীয়া দলে জনমানসক আনন্দ প্ৰকাশ কৰিছিল। এই ভাওৰীয়া দলৰ হাস্যৰসক প্ৰদৰ্শন অৱলম্বন আছিল সংলাপ। অংগী-ভংগী ব্যৱহাৰ কৰিলেও ভাওৰীয়া সকলে প্ৰদৰ্শনক ৰসাল কথাৰ জৰিয়তে হাহিৰ উদ্ৰেগ কৰিছিল। এই দলৰ শিল্পীসকলে উপস্থিত বুদ্ধিৰে তৎকালীনভাৱে প্ৰস্তুত কৰা সংলাপসমূহ অতি আকৰ্ষণীয় আৰু আমোদজনক আছিল। এই ভাওৰীয়াৰ দলে পুৰাণ, মহাভাৰত, ৰামায়ণ আদিৰ বিভিন্ন আখ্যান ৰসপূৰ্ণ কথাৰে উপস্থাপন কৰিছিল। ° কানুৰাম বৰ্মন, ° চন্দ্ৰ বৰ্মন, লয়োৰাম বৰ্মন, ভৱান বৰ্মন আদি জাপাৰকুছি ভাওৰীয়া দলৰ ভাওৰীয়া আছিল।

iii) বিৰ নাম বা দিহা নাম: মহাপুৰুষ শংকৰদেৱৰ একশৰণ বৈষ্ণৱ ধৰ্ম প্ৰচাৰৰ বাবে উদ্দেশ্য কৰি গঢ়ি লৈ উঠা সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানসমূহৰ ভিতৰত 'নাম' অন্যতম। অসমৰ গাৱে-ভূঞে 'জাতীয় সংস্কৃতিৰ আধাৰ নামঘৰ' স্থাপন হোৱাৰ লগে লগে

'বিমত উত্তম' নামৰ প্ৰচলন ক্ৰমান্বয়ে বাঢ়িবলৈ ধৰে। নলবাৰী জিলাৰ অন্যান্য অঞ্চলৰ দৰে আপাৰকুছি গাঁওতো 'নাম'ৰ প্ৰচলন তদানীন্তন কালৰে পৰা অনুষ্ঠিত হয়। আপাৰকুছিত পূৰ্বৰে পৰা প্ৰচলিত নামক বিৰ নাম বা দিহা নাম বোলা হৈছিল। এই নামত নাগাৰাৰ ব্যৱহাৰ নাই। তালৰহে ব্যৱহাৰ আছে। প্ৰাৰ্থনাৰে নাম আৰম্ভ হয়। তাৰ পিছত কীৰ্তন। কীৰ্তনৰ পিছত ঘোষা গোৱা হয়। বাহুল্য বৰ্জিত এই নাম মহাপুৰুষীয়া পৰম্পৰা ৰক্ষিত হোৱা দেখা দেখা যায়। এই বিৰনামৰ আপাৰকুছিৰ পাঠক সকলৰ নাম হ'ল- °চকাৰাম পাঠক, °হৰিচৰণ পাঠক, °তিলাৰাম পাঠক, °ললিত চন্দ্ৰ পাঠক, প্ৰফুল্ল পাঠক, হৰি পাঠক, °সিন্ধুনাথ পাঠক, °নগাৰাম পাঠক, °টিলু বৰ্মন ইত্যাদি।

iv) নাগাৰা নাম: বিৰ নামৰ পাছতেই আপাৰকুছিৰ বুকুত গঢ়লৈ উঠা সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান বুলিলে নাগাৰা নাম দলৰ কথাকে উল্লেখ কৰিব লাগিব। এই গাৱঁৰ বৃদ্ধ গজেন্দ্ৰ বৰ্মন আছিল আপাৰকুছি নাগাৰা নাম দলৰ প্ৰথম গৰাকী পাঠক। তেখেতৰ পাছৰ পাঠক সকল হৈছে— °সৰ্বেশ্বৰ পাঠক, হৰকান্ত বৰ্মন, কৃষ্ণ বৰ্মন, °চন্দ্ৰ বৰ্মন, অনিল বৰ্মন, অতুল বৰ্মন, দধি বৰ্মন, গিৰীশ বৰ্মন। সম্প্ৰতি আধুনিকতাৰ পৰশত নাগাৰা নামৰ যথেষ্ট পৰিৱৰ্তন আৰু পৰিবৰ্দ্ধন ঘটিছিল। নাগাৰা নামৰ জনপ্ৰিয়তাও ক্ৰমাগতভাৱে

বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰিছে। গ্ৰাম্যকোৰ পুৰণিকলীয়া হুলিয়ে মৰণমুখী যাত্ৰা কৰাৰ সময়তো নাগাৰা নামৰ বহুল প্ৰচলন অসমৰ মাজে আঁচকিয়ে অতি সুখৰ কথা। ১৯৭৪ চনত জন্ম হোৱা নলবাৰী আঞ্চলিক নাগাৰা নামৰ দলটোৱে সমগ্ৰ জিলাখনৰ লগতে অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত নাম পৰিৱেশন কৰি খ্যাতি অৰ্জন কৰি এই দলৰ বৰ্তমানৰ পাঠক গীৰিশ বৰ্মনৰ পৰিচালনাত দুখনকৈ নাগাৰা নামৰ শ্ৰব্য কেছেটো উলিয়াইছে। এই দলটোৱে অনাজিত ধনেৰে ভাৰৰ মূলে নামঘৰ চাৰিটাত এখনকৈ শৰাই দান কৰাৰ লগতে প্ৰবীণ মুক্তি যোদ্ধা, সমাজকৰ্মী "হৰিচৰণ পাঠকৰ জন্ম উৎসৱ ১৯৯২ চনত মহা সমাৰোহেৰে পালন কৰি এক আদৰ্শ দাঙি ধৰিছে। একেজন ভাল তাল বাদক ৰূপে নাগাৰা নামৰ দল সমূহৰ মাজত বিশেষ পৰিচয় থকা মহেশ্বৰ বৰ্মণে আৰম্ভণিৰে পৰা এতিয়ালৈকে এই দলৰ ওৰি ধৰি আছিছে। এইখিনিতে উল্লেখ কৰিব পাৰি যে এই গাৱত কেইবাটাও সংকীৰ্তন পাৰ্টিয়ো গঢ় লৈ উঠিছে।

আয়তীৰ নাম: অসমৰ প্ৰতিখন গাঁৱতে আয়তীৰ নামৰ প্ৰচলন এতিয়াও আছে। যেনেকৈ ৰামায়ণ, মহাভাৰত, কীৰ্তন, দশম, ৰুক্মিণী হৰণ আদিৰ আধাৰত আমাৰ আয়তীসকলে নাম গায়। সম্প্ৰতি আধুনিকতাৰ পৰশো নপৰাকৈ থকা নাই। আয়তীসকলৰ মাজত মাজত নামৰ এক সুকীয়া স্থান আছে। আয়তী নামৰ পৰিচালিকাগৰাকীক "ওজানি" বুলি কোৱা হয়। প্ৰাপ্ত তথ্যমতে জাপাৰকুছি গাঁৱৰ আয়তীসকল ওজানিসকল হৈছে- "হিৰণ বৈশ্য, ৺ হংসপ্ৰিয়া দত্ত, ৰবিবালা দত্ত, কিৰণবালা বৰ্মন, সুভদ্ৰা দাস, গঙ্গা বৰ্মন, দময়ন্তী বৰ্মন, সাবিত্ৰী, অনিমা দেৱী আদি। চৰালপাৰা চুবাৰ সুভদ্ৰা দাসে এই অঞ্চলৰ লগতে অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত কৰতাল বজাই নিজে নাম পৰিৱেশন কৰিছিল।

এই সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানসমূহৰ লগতে আন ঠাইত গঢ়ি উঠা মাগো পাৰ্টি, ওজাপালি, বেণু-পাৰ্টি আদি সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানৰ সৈতে জড়িত শিল্পীয়ো এই গাঁৱত আছিল, আজিও আছে। এই গাঁৱৰ বয়োজ্যেষ্ঠ ব্যক্তি অমূল্য তালুকদাৰ আৰু কবিৰাম বৰ্মন মাগোদলৰ সৈতে জড়িত শিল্পী। কবিৰাম বৰ্মন দীৰ্ঘদিন ধৰি ওজাপালি আৰু বেণু-পাৰ্টি অনুষ্ঠানৰ সৈতে জড়িত আছিল। এই শিল্পীগৰাকী বহুতো গীত পৰিৱেশনতো সিদ্ধহস্ত আছিল।

নলবাৰী মহাবিদ্যালয়ৰ সোণালী জয়ন্তী উৎসৱৰ স্মৃতিগ্ৰন্থৰ এক প্ৰবন্ধত হৰেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মাই জাপাৰকুছিত আপী ওজাৰ দল থকা বুলিও উল্লেখ কৰিছে। কিন্তু নানা প্ৰকাৰে অনুসন্ধান কৰিও এই সম্পৰ্কীয় কোনো তথ্য পোৱা নগ'ল।

এই অঞ্চলৰ উপৰিও জাপাৰকুছিত পৰম্পৰাগত ভাৱে বিভিন্ন উৎসৱ অনুষ্ঠান চলি আহিছে। এই অঞ্চলৰ ভিতৰত ভেঠেলি, শিৱৰাত্ৰি, লক্ষ্মীপূজা, শনিপূজা, ভকত সেৱা, গৰখীয়া সেৱা আৰু সভা আদি অন্যতম। ভকত সেৱা আৰু গৰখীয়া সেৱা হেনো ১৯৪৮ আৰু ১৯৪৯ চনত প্ৰথম প্ৰচলিত হৈছিল। গৰখীয়া সেৱাত ওচৰ-পাজৰৰ গাঁৱৰ গৰখীয়া সকলক নিমন্ত্ৰণ কৰি আনি আদৰ আপ্যায়ন কৰাৰ অন্তত ৰাতি হৰি কীৰ্তন কৰি উৎসৱৰ সামৰণি কৰা হয়। জাপাৰকুছি গাঁৱৰে পুৰণি কলীয়া নামঘৰ প্ৰাংগনত ১৯৫৫ চনৰ পৰা বছৰি মাঘ বা ফাগুন মাহত 'জাপাৰকুছি সভা' নামৰ উৎসৱ পালন কৰা হৈছিল। এই সভাত বিভিন্ন যাত্ৰা দলৰ নাট অভিনীত হৈছিল। প্ৰতিবছৰে বহাগ মাহৰ শেষৰ দিনটোত জাপাৰকুছি শিৱাশ্ৰমত সমূহীয়া ভাৱে ভেঠেলি উৎসৱ অনুষ্ঠিত কৰা হয়। এই ভেঠেলি অনুষ্ঠানৰ দিনটোত বিভিন্ন খেল-ধেমালিৰ অনুষ্ঠানৰ আয়োজন কৰা হয়।

ফলত তেওঁলৈ উৎসৱৰ দিনটোত বিভিন্ন লোকৰ সমাবেশ ঘটা দেখা যায়। তদুপৰি, তাপাৰকুছি শিৱমন্দিৰত প্ৰতিবছৰে শিৱৰাত্ৰি মেলা পালন কৰা হয়। সেই পূজাত কেৱল গাঁওখনৰ লোকেই নহয়, বিভিন্ন অঞ্চলৰ পৰা ভক্তসকল আহি পূজাথলীত ভিৰ কৰেহি। নলবাৰী বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদত এটা শনি মন্দিৰ থকা দেখিবলৈ পাওঁ। এই শনি মন্দিৰটো প্ৰতিবছৰে শনিপূজা বাজহুৱাভাৱে অনুষ্ঠিত হৈ আহিছে। ফলত ভক্তসকলে পূজাথলীত আহি ভিৰ কৰেহি। ভক্তসকলৰ সৈতে পূজাথলী লোকে লোকাৰণ্য হৈ পৰে।

১.২

গাঁওখনৰ গীত-মাত, নৃত্য কলাৰ পৰিচয়ঃ

জাপাৰকুছি গাঁওখনত বিভিন্ন উৎসৱ-অনুষ্ঠানত গীত-মাত আদিৰ প্ৰচলন দেখা পোৱা যায়। বিয়া-সবাহ আদিতো বিভিন্ন গীত গোৱা পৰিলক্ষিত হয়। এই গীত-মাতসমূহ এনেধৰণৰ →

i) বিহুগীতঃ অনুষ্ঠানমূলক লোকগীতসমূহৰ ভিতৰত প্ৰথমতে বিহুগীতৰ কথাই উল্লেখযোগ্য। অসমৰ লোকসমাজত পালিত বসন্ত উৎসৱমূলতঃ কৃষি উৎসৱ। এই উৎসৱবছৰৰ ভিন ভিন সময়ত তিনিবাৰ পালন কৰা হয়। কৃষিকাৰ্যৰ আৰম্ভণিত, কৃষি খেতি অহাৰ সময়ত আৰু কৃষি চপোৱাৰ সময়ত অসমীয়া জন-সাধাৰণে বহাগ বিহু যেতি আৰম্ভণি আৰু মাঘবিহু সামৰণি-ৰ উৎসৱ।

বসন্ত পৰশত যেতিয়া প্ৰকৃতি সজীৱ আৰু নৱ ৰূপ উঠে, ৰঙ বিৰঙৰ ফুল-পাতে আতিশয়ৰ হয়, ভোমৰৰ গুণগুণ আৰু কুলি চৰাইৰ মন উতলা কৰা মাতে ডেকা-গাভৰুৰ মনত ন বসন্ত উন্মাদনা জগাই তোলে আৰু প্ৰকৃতিৰ মাজতে ডেকা-গাভৰু আগবাঢ়ি আহে জীৱনক উপভোগ কৰিবলৈ বিহুগীতৰ মাজেৰে তেওঁলোকে মনৰ উদ্যম কামনা-বাসনাবোৰ প্ৰকাশ কৰে যেনে—

চাইলো চাই থাকিলে হাবিয়াহ নপলাই
নেখালে নুগুচে ভোক

কিনো অপায়ে মাৰি আলি খাটৰ বেঙেনা
দলিয়াই দি যায় তোক ।

* * * *

তইনো কলীয়া অলিয়া বলিয়া
মোকে কৰি গালি পাৰিলে
অপালি কটি বেৰেদি সুহুৰি মাৰিলি
খোৱা পেতক কৰিলি চাটলি

ৰঙালী বিহু প্ৰেম আৰু যৌৱনৰ উৎসৱ । সেয়েহে এই উৎসৱৰ লগত জড়িত নৃত্যগীতসমূহৰ জৰিয়তে যৌন অভিব্যক্তি আৰু কামনা-বাসনা উদ্দাম গতিৰে প্ৰকাশ পায় যেনে—

কিনো চত মহীয়া বগে চৌ চৌ
পেটতো লাগিছে ভোক
তিয়হো নহলি চিৰালো নহলি
কেঁচাই খালোহেতেন তোক ।

iii) বিয়ানাম : বিয়ানাম অসমীয়া গীতি সাহিত্যৰ অন্তৰ্ভুক্ত এক অনুপম সম্পদ । নাৰী সমাজত প্ৰচলিত বিয়ানামসমূহত নাৰী প্ৰাণৰ কোমলতা, সৌন্দৰ্যপ্ৰিয়তা, স্পৰ্শকাতৰতা আৰু মন মাধুৰী জিলিকি উঠা দেখা যায় । বিয়ানামৰ স্ৰষ্টা নাৰী । সেয়েহে ইয়াত নাৰীৰ কলাসুলভ মনৰ অভিব্যক্তি ব্যঞ্জিত হৈ উঠে । নাৰী জীৱনৰ দায়িত্ব, কৰ্তব্য সহনশীলতাৰ মনোভাৱ, আশা-আকাংক্ষা, স্বপ্ন-কল্পনা, জীৱনত পোৱা বিচিত্ৰ

অভিজ্ঞতা আদি বিভিন্ন দিশ বিয়ানামৰ মাজেদি প্ৰতিফলিত জিলিকি উঠে।

—— লাহী খালে জালে আবেলি বতাহে
লখা খালে জালে পাতে হে'
আমাৰ আইদেউ মিচেই কুমলীয়া
যেন কলপাতৰ খুৰি
আটিৰে নাজানে কঁকালৰ কাঁচুলি
মেলিব নাজানে চুলি
* * * * *

ঔ গছৰ কোমল কুৰি
ভেটো পাৰি যায়
মা- দেউতাৰ চকুৰ মণি
লোকে লৈ যায়।

নাৰীসকলে বিয়াৰ বিভিন্ন প্ৰসংগত নানা প্ৰকাৰৰ গীত গায় আছে। জোৰণ, পানী তোলা, গাঁঠিয়ন খুন্দা, দৰা-কইনাক ধুওৱা, সুৱাগুৰি তোলা, দৰা আদৰা, হোমৰ গুৰিলৈ কইনা উলিওৱা, কন্যা সম্প্ৰদান, আঠৈ তোলা আদি বিভিন্ন ভাগত বিয়া নামবোৰক ভগাব পাৰি আৰু এই সকলোবোৰ গীত আমাৰ আপাৰকুছি গাঁৱৰ বিবাহ অনুষ্ঠানত মহিলাসকলে গোৱা দেখা যায়।

iii) আইনাম : অসমৰ নাৰীসমাজে সৱল ভাৱে বিশ্বাস কৰে যে অন্তৰ আদিশক্তি দেৱী আই গৰাকী দুৰ্গা বা মহামায়াৰে আন এটা ৰূপ। বসন্ত কালত আই ওলোৱা মানুহক লোক বিশ্বাস অনুসৰি 'পাকনি' আৰু 'মাকনি'ৰ ব্যৱস্থা কৰি পিছত হে দেৱীগৰাকীক সন্তুষ্ট কৰিবলৈ মুৰীয়া তামোল আৰু আগলতি পাতত শুভ বগা ফুলেৰে 'আহ্বান' পাতি আইক আহ্বান জনোৱা হয়। যেনে—

আসন পাতি দিয়া বহক মহামায়া
থাকক হৰি কথা শুনি
সকলো গোপীয়ে একেটি চিত্তেৰে
যোৱা দুৰ্গতি নাশিনী
নাম ধৰা নামতি আই পাৰ্বতী
নামকে বিচাৰি যাওঁ,
পিছলোৰে মাটি আই ও নামি আহে
বৰ আইক আগতে পাও

নাৰীমনৰ কাৰুণ্য তথা কোমলতাৰে পৰিপূৰ্ণ উক্ত এই গীতসমূহে স-হৃদয়সকলৰ অন্তৰ্মন কঢ়িব পাৰে। এই অঞ্চলত আই দেখা দিয়া গৃহস্থৰ ঘৰত ৰীয়াৰ স্থানীয় মহিলাসকলে আই নাম গোৱা পৰিলক্ষিত হয়।

iv) লখিমী সবাহৰ নাম : অসম কৃষি প্ৰধান ৰাজ্য। কৃষক

জনসাধাৰণৰ লোক বিশ্বাসৰ ভিত্তিত যদি উঠা লোক উৎসৱৰ লখিমী সবাহ উপলক্ষে গোৱা গীতবোৰ হৈছে লখিমী সবাহৰ গীত। অঘোন মাহত পথাৰৰ ধান্যদেৱী লখিমীক চপাই ঘৰলৈ আনা হয়। সেই অনুসৰি ঘৰৰ মূল গৃহস্থজনে অতি শ্ৰদ্ধাৰে তিনিমোঠ ধান ন-আমোঠাৰ মেৰিয়াই মূৰত তুলি ঘৰলৈ আনে। সেইদিনা ঘৰৰ জীয়ৰী বোৱাৰী সকলে পবিত্ৰ মনেৰে আলি-পদূলি সাৰি মচি, পদুলিমুখত কলপুলি পুতি বেঁকাল চাকি বন্তি জ্বলাই গীত গাই লখিমীক আদৰি আনে — লেকাইয়ো কান্দিলে ভকাইয়ো কান্দিলে

তই আৰু মই যাও কৰি

বেঁকাল ধৰলী কপালে অৰে মৰি

লখিমী পালেহি ঘুৰি।

থাকিতে থুকিলে থাকিৰে হৰিণা

নৈতে হৰিলে শিহু।

আজি পেলে বাৰে লক্ষ্মী আই আহিছে

বেঁকাল পাতিছে বিহু।

নাৰীমনৰ ভক্তিভৰা আকুতিৰে পৰিপূৰ্ণ লখিমী সবাহৰ গীতসমূহ কৃষক সমাজৰ পৰম্পৰাগত সাংস্কৃতিক মূল্যবোধ তথা লোক বিশ্বাসৰ অনুপম নিদৰ্শন। লখিমী সবাহৰ গীতসমূহ অতীজৰে পৰা এই অঞ্চলত প্ৰচলিত হৈ আহিছে।

৭) অপেশ্বৰী সবাহৰ নাম: চহা সমাজজীৱনৰ সৰল বিশ্বাসৰ ভিত্তিত সৃষ্টি হোৱা বিশিষ্ট লোক গীত হৈছে অপেশ্বৰী সবাহৰ নাম। এই নাম

অসমৰ উজনি নামনি অঞ্চলোতে প্ৰচলিত। উজনি অসমত চকু নমা, শিয়ালে গলা বা পিঠি ফোৰা ৰোগ আদি হ'লে লগতে সঠিক সময়ত চিকিৎসা নহ'লে অপেশ্বৰীৰ দোষ লগা বুলি বিশ্বাস কৰে। নামনি অসমতো বয়স অনুপাতে শ্ৰী বৃদ্ধি নোহোৱা, শুকাই খিনাই যোৱা শিশুক অপেশ্বৰীৰ কু-দৃষ্টি পৰা বুলি বিশ্বাস কৰে। উজনি নামনিৰ লগতে নলবাৰী জিলাৰ অন্তৰ্গত ভোগপাৰকুচি গাঁৱতো অপেশ্বৰী সবাহৰ নামৰ প্ৰচলন লক্ষ্য কৰা যায়। যিহেতু শুকাই- খিনাই যোৱা শিশুসকলক অপেশ্বৰীৰ কুদৃষ্টিত পৰা বুলি বিশ্বাস কৰা হয় সেয়েহে দোষ নিবাৰণ বাবে কল, পিঠাগুৰি, গাখীৰ আদি নৈবেদ্য আগবঢ়াই মাজচোতালত চাৰিওফালে ঘূৰণীয়া মণ্ডপ সাজি ৩/৫ গৰাকী কুমাৰী ছোৱালীক অপেশ্বৰী সজাই নাৰীসকলে করুণ কাতৰ কণ্ঠেৰে গায় ———

সোণৰে দুখনি পাখি
ৰূপৰে দুখনি পাখি
আই নামি আহে ৰে দুপৰীয়া
দুখীয়াৰ জীৱকে ৰাখি।
সোণে-বেলিয়ে লাগে চেটিয়ালে
লগত যায় আমুলী তৰা;
মলিক দি যোৱা আই অপেশ্বৰী
লৈ যোৱা কুমাৰীৰ পূজা।

vii) নিচুকনি গীতঃ নলবাৰী অঞ্চলত এই নিচুকনি গীতক 'চলি উৰুলো-ৱা গীত' বোলা হয়। এনে গীতৰ মাজেৰে নলবৰীয়া ভাষাৰ কবিয়ে নিজস্ব ভাষাটোকো দাঙি ধৰাৰ প্ৰয়াস কৰে। সমগ্ৰ অসমৰ লগতে আমাৰ এই অঞ্চলতো শিশুসকলকো নিচুকাবলৈ মাতৃসক-লে এই গীত গোৱা দেখা পোৱা যায়। উদাহৰণ—

আলা গইয়ৈ আহ আহ
আমাৰ আলাৰ মূৰত বহ
চাউল দিম চৰু দিম বৰলীয়েমেন দাবি দিম
আতে বহি ব'দ দে ব'দ দে

এনে গীত মাতেৰে মাতৃসকলে শিশুসকলক নিচুকাবলৈ মগ্ন কৰে। নলবাৰী অঞ্চল তথা আলাবকুছি অঞ্চলৰ গৰখীয়া লৰাবোৰে দামেৰে মোৰা মানুহৰ মংগল কামনা কৰিও কিছুমান গীত গায়। যেনে—

ভাল হওক, কুশাল হওক
গৰখীয়া চলি ভালোক (ভাল হওক) দিছি
দুই চাইৰ্ পইচা দি যাওক।

আলাবকুছি গাওঁখন খাইকৈ কৃষিজীৱি গাওঁ। খেতিয়কৰ বাবে নাঙল আৰু গৰুহাল অতি মূল্যবান আৰু আদৰৰ। গৰুহাল আৰু নাঙলক কেন্দ্ৰ কৰি এই অঞ্চলৰ কৃষকে গোৱা গীত-মাত

মোৰ প্ৰনেৰিৱণৰ — হায় মোৰ বুঢ়া হাইলো ঐ
মূৰতে লইছা নঙা, দুহাতে বাগৰি পৰা
হায় মোৰ বুঢ়া হাইলো ঐ।
হাল বাই আহি বুঢ়াই কইল্লাক মেল
ও মুকচাৰ গাঁঠিত টাকা বান্ধি
গৰু কিনবা গেল।

লোক সমাজত প্ৰেমৰ কথা পাহৰি থাকিবলৈকো কিছুমান গীত গোৱা হয়। মাছুৰিয়া, ধানবনা, সূতা কটা আদি যি কামত শাৰীৰিক শ্ৰম হয়, তাকে পাহৰি থাকিবলৈ আমাৰ গাওঁসমূহত কিছু গীত প্ৰচলিত হৈ আছে। যেনে— ১) আক খোৱই মাৰি থেকে গেলি
ঢেকুৰে বাইগোৰ মূৰা খালি
কীৰ কি কুৰ কি মোৰ বখাৰত মাছু দি
নেদা যদি ঢোপৰ্টুকে নি।
(মাছুমৰীয়া গীত)

২) হুচ বাবা হুচ
ধানৰ সকলি চুচ
গধুলিকে হাপোৰা আহি
মোক বুলিব হুচ
হুচ বাবা হুচ ..... (ধান বনা গীত)

vii) মাও আন্দৰ পূজা গীত :- মাও আন্দৰ পূজা পৰ্বটো হৈছে বিয়াৰ অনুষ্ঠানৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ অংশ। বিয়াৰ ৬/৭ দিন থাকোতে 'মাও আন্দৰ' পূজা নামেৰে এটি পৰ্ব অনুষ্ঠিত হয়। মাও আন্দৰ পূজোতে নলবাৰীৰ লগতে অসমৰ গাওঁৰ আমুতসকলে ঢেঁকীৰ ঘৰে ঘৰে কিছুমান গীত গোৱা পৰিলক্ষিত হয়। সম্প্ৰতি আধুনিকতাৰ বা লাগি চহৰত লুপ্ত হোৱা এনে গীত মাতৰেৰ ৰচনা এতিয়াও গ্ৰামাঞ্চলত প্ৰচলিত আছে। তেনে এটি গীত হৈছে —

চৰ্তেল চালি দিমেলী, চৰ্তেল গ'ল পিছুলি
ঐ ৰাম কুলা চৰ্তেল কুটিলি খাইছে
দলৰে মগোৰা চৰ্তেল ঢালি অকুলা
কুলাৰ চৰ্তেল গাল মাৰি খাইছে।

viii) জোৰা নাম বা খিচা গীত : জোৰানাম বা খিচাগীতসমূহ বিয়াৰ অনুষ্ঠানৰ লগত জড়িত গীত। জোৰানামসমূহ বিয়াগীতৰে অন্যতম এটি ভাগ। বিভিন্ন প্ৰসংগ গোৱা জোৰানাম বোৰে নলবাৰী অঞ্চলৰ লোকসকলৰ পৰিচয় দাঙি ধৰে। এই জোৰাসমূহ নলবাৰী লগতে অসমৰ আপামৰকুছি গাওঁতো অতীতৰে পৰা প্ৰচলিত হৈ আহিছে। তেনেকুৱা কেইটিমান গীত উল্লেখ কৰা হল — ১) আহা এ পানী চল চল
দ-ত ঢেকি নামাবি মিছে মাৰি তল হে
ঘৰিয়ালে মেলি আছে গাল।
২) বৰ মাক আজলী শাৰীখন ঢেঁকালি
কি লাগি ঘৰকে মাৰি এ
বৰ মাকৰ কৰণলখন মৰিকা মুঠিয়া
সুৱাগ তুলি ঘৰৰ মাম কৰাতে উঠিয়া
৩) বামুন আতা দীঘল পেটি
দীঘন কৰি খাইছাৰ জুলি

মাটি কাৰি তিৰী পালি
তুমি বুৰ শুনি?

৪) বতাহ মুঠি হেলেকা বতাহ মুঠি হেলেকা
দুৱাৰ অশ্বিনীকৰ চকু দুটি টেলেকা
টেলেকা যদি টেলেকা, টেলেকা যদি টেলেকা
আমি খোৱাৰ পাতিলৰ তেওঁলোকে চেলেকা।

ix) মহোহো গীত : নামনি অসমৰ কামৰূপত প্ৰচলিত এক জনপ্ৰিয় অনুষ্ঠান হৈছে মহখেদা উৎসৱ। আঘোন মাহৰ পূৰ্ণিমা তিথিত গৰখীয়া লৰাবোৰে এই উৎসৱ অনুষ্ঠিত কৰে। সেই অনুসৰি মহোহো গীত গাই মানুহৰ চোতালে চোতালে নাচোন-বাগোন কৰি আশীৰ্বাদ দিয়ে। এনে কাৰ্যৰ ফলত মহজনী অপশক্তি বহুখিনি আঁতৰি যায় বুলি বিশ্বাস কৰা হয়। এই মহখেদা উৎসৱটো আমাৰ গাঁওতো প্ৰতি বছৰে অনুষ্ঠিত হৈ আহিছে। ঘৰে ঘৰে গৰখীয়া লৰাবোৰ আহে আৰু গীত গায়। এই গীতটোক মহোহো গীত বোলা হয়।

অ' হৰি মহোহো
মহ খেদম আজি মো
মহে খুলে মন্ত দে
টেকেল দুখা মাজু দে
টেকেলত নহল নুন (নিমখ)
চাউল কাৰে টুন টুন
চাউল বেদি দিলোক মৰি
এন্দুৰৰ ঘৰ লৰি চৰি
লৰি-চৰি আউতে
আগাৰ নাঙল পাউতে
ডমলাৰ নাঙল দপাৰ ফাল

অন্ধোৰ ঘৰ দেখুৱাই গ'ল। ......

মহোহো গীতসমূহ ছন্দবদ্ধ আৰু কিছু পৰিমাণে অৰ্থহীন। গীতসমূহ শিশু মনোধৰ্মী হোৱা হেতুকে বিস্ময়ৰ পৰা বিস্ময়ান্তৰলৈ গতি কৰি অন্য এটি বিস্ময়ত পৰিসমাপ্তি ঘটে। তথাপিও লোকবিশ্বাসৰ আধাৰত গঢ় লৈ উঠা ই এক অমূল্য সম্পদ।

❖ খেল-ধেমালিৰ গীত: মানুহে অৱসৰ-বিনোদৰ বাবে নানা ধৰণৰ খেল-ধেমালি খেলা দেখা যায়। সমগ্ৰ পৃথিৱীৰ মানুহৰ মাজত খেল ধেমালি আছে। কিন্তু, ঠাইভেদে ভিন্নতা আছে। বৰ্তমানৰ ক্ৰিকেট খেল বিশ্বব্যাপক। কিন্তু, ক্ৰিকেট খেলক নলবাৰী অঞ্চলত আজিও প্ৰচলিত হৈ থকা গেণ্টা খোৱাৰ লগত তুলনা কৰি চাব পাৰি। আন এটি বৰ্তমানৰ আন্তৰ্জাতিক খেল ভলী। ভলী খেলৰ লগত নলবাৰী অঞ্চলৰ ঢোপ খেলৰ অনুপম সাদৃশ্য আছে।

ইয়াৰ উপৰিও নলবাৰী তথা আমাৰ গাঁৱত হাতখেল, ঢোপখেল, বলখেল, লেংখেল, আঁতেৰ, গুটিখেল, লুকা-ভাকু, ঢেল-কুটি ইত্যাদি খেল-সমূহ অতি প্ৰাচীন কালৰ পৰা চলি আহিছে। তেনে খেলসমূহত গোৱা গীতসমূহ হ'ল— ১) অ' হৰি লাগ্‌গে

গোঁসাই কাপুৰ লাগ্‌গে
আধখান দিলু দুখান দিলু
আৰু কেইখান লাগ্‌গে।

২) হাতীৰে হলিয়া
বলিৰে বৰখিন ঢুলিয়া
বলিক নিলাক চোৰে
ধুক্ হম্ হম্ কৰে।

৩) আতৰ গুৰ্ মাতৰৰ জালি

খোঁৰাৰ নাকত দিলু জৰী
খোঁৰা গ'ল উত্তৰে
পাগল মাছে পুজাৰে ......

xi) ঢেঁকী দিয়া গীত : বিয়া-সবাহ বা উৎসৱৰ উপলক্ষে ধান বনোতে নাইবা চিৰা সান্দহ খুন্দোতে গ্ৰাম্য নাৰীসকলৰ মুখত আমুৰীয়া ধৰণে গীত-মাত প্ৰায় শুনা পোৱা যায়। এই গীত মাত পদসমূহ তীব্ৰ গতিৰে পৰিৱেশন কৰা হয়। ঢেঁকী দি থকাৰ মুহূৰ্তত এই গীতসমূহ মহিলাসকলে গায় থাকে। এজনীয়ে গীতৰ প্ৰথম অংশটো গায় আৰু বাকী কেইজনীয়ে পিছৰ অংশটো ঢেঁকীৰ চেৰে চেৰে গোৱাৰে।

যেনে — মতঁৰে মতঁৰে হা মোৰ দেহী এ
মিলামে মতঁৰে হা মোৰ দেহী এ
মতঁৰৰ ছিঙিলা মালে লাল এ
মাথে তলো-বলো বিচনী লো।

১.৩ লোক-পৰিৱেশ্য কলাৰ সাংস্কৃতিক দিশলৈ অৱদান/সামাজিক ভূমিকা ঃ

লোক পৰিৱেশ্য কলা লোক-সংস্কৃতিৰ এক অন্যতম অংগ। অতীতৰ পৰা লোক পৰিৱেশ্য কলাসমূহে অসমৰ বিশেষকৈ গ্ৰাম্য সমাজত বিশেষ সমাদৰ লাভ কৰি আহিছে। লোক পৰিৱেশ্য কলাসমূহে মানুহৰ বিভিন্নতাৰ মাজতে ঐক্য প্ৰতিফলন ঘটায় আৰু পাৰস্পৰিক সহানুভূতিশীলতাই পৰিচয় দাঙি ধৰে। লোক পৰিৱেশ্য কলা লোক সমাজৰ দ্বাৰা সৃষ্ট পৰিৱেশন নীতিৰ সহায়ত প্ৰচলিত হৈ থাকে। পৃথিৱীৰ অন্যান্য সমাজৰ লগতে অসমতো অতি প্ৰাচীন কালৰ পৰা লোক পৰিৱেশ্য কলাসমূহ প্ৰচলিত হৈ আহিছে। লোক পৰিৱেশ্য কলা ৰীতি বৈচিত্ৰ্যই অসমীয়া সংস্কৃতিক পৰম্পৰাক এক সুকীয়া মৰ্যদা প্ৰদান কৰি আহিছে। নাগাৰা নাম, পুতলা নাচ, ওজাপালি, ঢুলীয়া, ভাওৰীয়া, ভোৰী গান, কুষান গান, দেওধনী নৃত্য, খেৰাই নৃত্য, দেৱদাসী, আপী ওজা আদি অসমত অতি বহুলভাৱে প্ৰচলিত আৰু জনপ্ৰিয় লোক পৰিৱেশ্য কলা।

জোপনাকুছি গাঁৱত প্ৰচলিত লোক পৰিৱেশ্য কলাসমূহৰ ভিতৰত নাগাৰা নাম, বিয়া নাম বা দিহা নাম, আয়তীয় নাম, বায়নৰ নাম, ভাওৰীয়া দল উল্লেখযোগ্য। এই লোক পৰিৱেশ্য

কলা সমূহে গাঁওৰ জনসাধাৰণক একতাৰ দেওলৰে বান্ধি ৰাখিবলৈ সক্ষম হৈছে। সেয়ে আমি ক'ব পাৰো যে এই লোক পৰিৱেশ্য কলাসমূহৰ সামাজিক দিশটো ভূমিকা অপৰিসীম। যিহেতু আমাৰ গাঁওত এই লোক পৰিৱেশ্যকলাসমূহৰ প্ৰচলন দেখা যায় সেয়ে ইয়াৰ লগত জড়িত শিল্পীসকলে দৰ্শকক মনোৰঞ্জনৰ খোৰাক যোগোৱা পৰিলক্ষিত হয়। অঞ্চলটোৰ অন্যতম এক লোক পৰিৱেশ্য কলা হৈছে নাগাৰা নাম। নাগাৰা নামৰ মূল নামবোৰ পৌৰাণিক ধৰ্মগ্ৰন্থ, নামঘোষা, কীৰ্তনঘোষা, ভাগৱত, ৰামায়ণ, মহাভাৰত, গড়ুৰ পুৰাণ, কালিকা পুৰাণৰ কাহিনীৰ আধাৰত প্ৰস্তুত কৰা। এই ধৰ্মগ্ৰন্থবোৰৰ পৰা নামৰ গীত শ্ৰোতা দৰ্শকৰ সন্মুখত নাগাৰা নাম পৰিৱেশন কৰি ধৰ্মীক ভগৱানৰ মাহাত্ম্য সম্পৰ্কে অৱগত কৰি ধৰ্ম, ভাষা, বৰ্ণ নিৰ্বিশেষে সমাজৰ ঐক্য সংহতিৰ এনাজৰীডাল কটকটীয়া কৰাটো সামাজিক ভূমিকাৰ অন্যতম এক দিশ। কেৱল নাগাৰা নামতেই নহয়, আয়তীৰ নাম, বিয়া নাম আদিতো ভগৱানৰ মাহাত্ম্যৰ কথা উল্লেখ পোৱা যায়। এই লোক পৰিৱেশ্য কলাসমূহ গাঁওখনৰ জনসাধাৰণৰ মাজত বিপুল জনপ্ৰিয়তা অৰ্জন কৰি আহিছে। কাৰণ এইসমূহে এটা জাতিৰ বা সংস্কৃতিৰ পৰিচয় দাঙি ধৰে। সংস্কৃতি এটা জাতিৰ দাপোনস্বৰূপ। গাঁওখনৰ লোক পৰিৱেশ্যকলাসমূহৰ পৰা ধাৰণ কৰিব পাৰি যে গাঁওখন সাংস্কৃতিক

পৰম্পৰাৰ শিল্প আৰু বাদ্যক হিচাপে বিশেষভাৱে কৃতিত্ব অৰ্জন কৰিছে। আজিৰ বিজ্ঞান আৰু আধুনিকতাৰ অগ্ৰগতিৰ এই পৰিস্থিতিৰ মাজেৰে লোক পৰিৱেশ্যকলাসমূহক একমাত্ৰ অসমীয়া জাতিৰ স্বাৰ্থতেই জীয়াই ৰখাটো আমাৰ সকলোৰে দায়িত্ব, কৰ্তব্য।

"ডাপাৰকুচি আঞ্চলিক নাগাৰা নামৰ দল" — এইটো হৈছে গাওঁখনৰ একমাত্ৰ নাগাৰা নামৰ দল। ১৯৭৮ চনত জন্ম হোৱা ডাপাৰকুচি আঞ্চলিক নাগাৰা নামৰ দলটোৱে সমগ্ৰ জিলাখনৰ লগতে অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত নাম পৰিৱেশন কৰি সুখ্যাতি অৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। জাতিকে ঐক্যৰ পথ জনা যায় যে এই আঞ্চলিক দলটোৱে সাংস্কৃতিক ক্ষেত্ৰখনত এক বিশিষ্ট অৱদান আগবঢ়াই হৈ গৈছে। এইদলৰ বৰ্তমানৰ পাঠক গিৰীশ বৰ্মনৰ পৰিচালনাত দুজনকৈ শ্ৰেষ্ঠ কেইজনে চলাইছে। এইদলটোৱে আজিও ধনেৰে গাৱৰ মূল নামঘৰ ৪টাত এজনকৈ সাহাই দান কৰে। এই দলটোৰ এজনে ঢোল তালবাদক হৈছে মহেশ্বৰ বৰ্মন। তেওঁলোকে বিভিন্ন ঠাইত ঢোল বজাই এই স্থানীয় অঞ্চলটোলৈ সুনাম কঢ়িয়াই আনিছে।

এইখিনিতে আন এটা উল্লেখনীয় কথা যে ১৯৯৩ চনত ডাপাৰকুচি বিদ্যালয় প্ৰাংগনত কেইজনমান ব্যক্তিৰ প্ৰচেষ্টাৰ ফলত চৰিবী ওঁ হিচাপে মঞ্চস্থ কৰা হৈছিল। এই নাটখন মঞ্চস্থ কৰাৰ

ক্ষেত্ৰত আগভাগ লোৱা ব্যক্তিসকলৰ ভিতৰত সত্যজিৎ বৰ্মন, গৌৰী বৰ্মন, চবিন বৰ্মন, সুশীল মেধি, সতীশ পাঠক আদি ব্যক্তিৰ নাম উল্লেখ নকৰি নোৱাৰি। ইয়াৰ উপৰি ১৯৯২ চনৰ পৰা ১৯৯৫ চনলৈ এই গাঁৱৰ বয়োজ্যেষ্ঠ ব্যক্তিসকলে "মনিৰাম দেৱান," "জীৱন ড্ৰাইভাৰ," "সংস্কাৰ" আৰু "কলংকিনী নায়িকা" এই ৪ খন পূৰ্ণাংগ নাট মঞ্চস্থ কৰে।

গতিকে উল্লেখিত আলোচনাৰ পৰা এটা কথা প্ৰতীয়মান হয় যে জাপাৰকুছি গাঁওখন সাংস্কৃতিক দিশত যথেষ্ট আগবঢ়া। গাঁওখনৰ কিছু সংখ্যক লোক এতিয়াও সাংস্কৃতিক দিশৰ লগত ওতঃপ্ৰোতভাৱে জড়িত। শেষত অনাগত দিনবোৰত নতুন প্ৰজন্মই সাংস্কৃতিক দিশত আগবাঢ়ি আহি নিজৰ ব্যক্তিত্বৰ বিকাশ সাধন কৰাৰ লগতে জাপাৰকুছিৰ সাংস্কৃতিক পৰম্পৰা সমুজ্জ্বল কৰি ৰখাৰ কামনা কৰিলোঁ।

১.৪

লোক পৰিবেশ্য কলাসমূহত বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱ কিদৰে পৰিছে :

অসমীয়া ভাষাত ব্যৱহৃত লোক-সংস্কৃতি শব্দটো ইংৰাজী Folklore শব্দৰ সমাৰ্থক বুলি ধৰা হয়। "Folk" মানে লোক বা জন আৰু "Lore"ৰ অৰ্থ হ'ল বিদ্যা। গতিকে কৃষক সমাজৰ সংস্কৃতি-য়ে হ'ল লোক সংস্কৃতি। লোক সংস্কৃতিৰ প্ৰধানতঃ ৪টা ভাগ থকা পৰিলক্ষিত হয়। সেইকেইটা হ'ল →

১) মৌখিক সাহিত্য বা মৌখিক লোকবিদ্যা।

২) সামাজিক লোক প্ৰথা বা লোকাচাৰ।

৩) ভৌতিক সংস্কৃতি।

৪) লোক পৰিবেশ্য কলা।

লোক পৰিবেশ্য কলাসমূহৰ অন্তৰ্গত অনুষ্ঠানসমূহ যিহেতু সমগ্ৰ অসমত প্ৰচলিত হৈ আহিছে, সেয়ে ইয়াৰ জনপ্ৰিয়তা সকলোতে বিদ্যমান। কিন্তু, সাম্প্ৰতিক কালত আমি সকলোৱে দেখিবলৈ পাওঁ যে এই অনুষ্ঠানসমূহ লাহে লাহে আমাৰ সমাজৰ পৰা বিলুপ্ত হ'বলৈ ধৰিছে। ফলত ইয়াৰ পূৰ্বতে থকা জনপ্ৰিয়তা বহুখিনি হ্ৰাস হ'বলৈ ধৰিছে। আগতে পূজা-পাৰ্বণ, উৎসৱ অনুষ্ঠান আদিত এই পৰিবেশ্য কলাসমূহৰ প্ৰদৰ্শন আমি যেনেদৰে দেখিবলৈ পাইছিলো, এতিয়া ঠিক তেনেকুৱা

প্ৰদৰ্শন আমি দেখিবলৈ নাপাওঁ। ইয়াৰ মূলতেই হৈছে আমাৰ অসমীয়া সংস্কৃতিত বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱ। আমাৰ অসমীয়া সংস্কৃতি হৈছে এক বৰ্ণাঢ্য সংস্কৃতি। কিন্তু, এতিয়া একাংশ লোকে এই বৰ্ণাঢ্যপূৰ্ণ সাংস্কৃতিক বিকৃত কৰিবলৈ উঠি পৰি লাগিছে বুলি অনুমান কৰিব পাৰি।

লোক পৰিৱেশ্য কলাসমূহ আজিৰ বিজ্ঞান আৰু আধুনিকতাৰ অগ্ৰগতিত ক্ৰমশঃ নিঃশেষ কৰি পেলোৱাৰ যেন অনুভৱ হয়। আমি দেখিবলৈ পাওঁ যে পশ্চিমীয়া প্ৰধান সংস্কৃতিৰ ব্যাপক প্ৰসাৰে স্থানীয় সংস্কৃতি আৰু পৰম্পৰাৰ বৈচিত্ৰ্যৰ প্ৰতি ভাবুকি কঢ়িয়াই আনিছে যাৰ ফলত অসমৰ সাংস্কৃতিক পৰিচয় আৰু ঐতিহ্য হেৰুৱাৰ উপক্ৰম হৈছে। আমি প্ৰত্যেকজন অসমীয়া লোকে নিজৰ সাংস্কৃতিক আওকাণ কৰি পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিক আঁকোৱালি লোৱা বাবে আজি আমাৰ অসমীয়া জাতিটো অস্তিত্বৰ সংকটত ভোগা দেখা গৈছে। ইয়াৰ একমাত্ৰ কাৰণ হৈছে বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱ।

উদাহৰণস্বৰূপে— নাগাৰা নামৰ কিছুমান নিজস্ব ৰীতি আছে। গুৰুজনাই এই নাম বস্তুটো দি থৈ গল। নাগাৰা নামৰ নিজস্ব মুদ্ৰা, ভংগিমা, তাল, মান আছে। কিন্তু সাম্প্ৰতিক কালত আমি দেখিবলৈ পাওঁ যে বহুতেই নিজৰ মতে কৰিবলৈ গৈ নাগাৰা নামত হিন্দী গীতৰ

সুৰ, জুবিনৰ গীতৰ সুৰ আনি সুমুৱাই প্ৰাচীন ৰীতি ভংগ কৰি এই শিল্পৰ মৌলিকত্বখিনি ক্ষতি কৰিছে। ইয়াত অকল শিল্পীৰে ক্ষতি নহয়, মহাপুৰুষ জনাক আমি প্ৰত্যক্ষভাৱে নহ'লেও পৰোক্ষভাৱে অপমানিত কৰি আহিছো। সেয়েহে সময় থাকোঁতে যদি আমি আমাৰ সাংস্কৃতিক বা লোক পৰিৱেশ্যকলাসমূহক ধৰি ৰাখিব নোৱাৰো তেন্তে কালৰ গ্ৰাসত এদিন অসমীয়া সংস্কৃতি, পৰিৱেশ্য কলা সমূহ সম্পূৰ্ণৰূপে নিঃশেষ হৈ যাব। আজিৰ পৰিস্থি-তিত পৰিৱেশ্য কলাসমূহক একমাত্ৰ অসমীয়া জাতিৰ স্বাৰ্থত জীয়াই ৰখাটো আমাৰ সকলোৰে, বিশেষকৈ নৱ প্ৰজন্মৰ প্ৰধান দায়িত্ব, কৰ্তব্য।

৪.০

পৰিসমাপ্তি

মই মহেন্দ্ৰ নাৰায়ণ চৌধুৰী বালিকা মহাবিদ্যালয়ৰ তৃতীয় বৰ্ষৰ ষষ্ঠ ষাণ্মাসিকৰ ছাত্ৰী। ষষ্ঠ ষাণ্মাসিকৰ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পাঠ্যক্ৰমৰ অন্তৰ্গত ASM-HE-6056 কাকতৰ উল্লেখ অনুসৰি মোৰ এই অধ্যয়ন কাৰ্যটিত জড়িত হৈছো। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ অধ্যাপক/অধ্যাপিকাৰ সন্মতি মৰ্মে অৰু তত্ত্বাৱধায়িকাৰ নিৰ্দেশ মৰ্মে বৃহত্তৰ নলবাৰী জিলাৰ চমু পৰিচয়, ইয়াৰ লোক পৰিৱেশ্য কলাৰ বিষয়ে লগতে নিজ অঞ্চলৰ লোক পৰিৱেশ্য কলা সম্পৰ্কে, ওইবোৰৰ সাংস্কৃতিক দিশলৈ অৱদান, বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱে, কিদৰে পৰিছে আদি সম্পৰ্কে উক্ত বিষয়টিৰ ওপৰত অধ্যয়ন কৰিছো।

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ে অধ্যয়ন কাৰ্যটি অসমীয়া সন্মান পাঠ্যক্ৰমত প্ৰধানত: অন্তৰ্ভুক্ত কৰা বাবে ইয়াক সাদৰেৰে গ্ৰহণ কৰিছো। কাৰণ বৰ্তমান বিজ্ঞানসন্মত শিক্ষাপদ্ধতি অতিকৈ আৱশ্যকীয় হৈ পৰিছে। গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ে স্নাতক পৰ্যায়ত প্ৰৱৰ্তন কৰা এই

অধ্যয়ন কাৰ্যই শিক্ষাৰ্থীক কিছু অসমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিছে যদিও ই এক ইতিবাচক দিশ । কাৰণ, অধ্যয়নশীলতাই মানুহৰ মনৰ বিকাশ সাধন কৰে ।

পৰিশেষত, অধ্যয়ন কাৰ্যটিত নিজে জড়িত হৈ সুখী হোৱাৰ লগতে, মোৰ গৱেষণাটি বৰ্তমান আৰু পিছলৈও সুবিধাজনক হ'ব বুলি মই আশাবাদী । মোৰ এই অধ্যয়নটিত অজানিতে যদি কিবা ভুল ত্ৰুটি হৈছে তেন্তে মই সমালোচকৰ ওচৰত ক্ষমা মাৰ্জনা বিচাৰি মোৰ অধ্যয়নটি সামৰিলোঁ ।

৫.০
গ্ৰন্থ পঞ্জী

১) দাস বৰুৱা ড° দীপামণি — অসমৰ লোক পৰিৱেশ্য কলা, (দ্বিতীয় খণ্ড), প্ৰথম প্ৰকাশ, 2021, মাৰ্চ।

২) শৰ্মা চন্দ্ৰ ড° নবীন — অসমীয়া লোক-সংস্কৃতিৰ আভাস, পঞ্চম প্ৰকাশ ২০১১

৩) শৰ্মা চন্দ্ৰ ড° নবীন — লোক সংস্কৃতি, প্ৰথম প্ৰকাশ, ১৯৯৭

৪) বৰুৱা কুমাৰ ড° বিৰিঞ্চি — অসমৰ লোক সংস্কৃতি, ত্ৰয়োদশ প্ৰকাশ, ২০১৮ মাৰ্চ

৫) দত্ত ড° মলিনা — লোক সংস্কৃতিৰ ৰূপদৰ্শন, প্ৰথম প্ৰকাশ, ২০১৭

৬) শৰ্মা, ড° সত্যেন্দ্ৰ নাথ — অসমীয়া সাহিত্যৰ সমীক্ষাত্মক ইতিবৃত্ত, দশম প্ৰকাশ, ২০২০

স্মৃতিগ্ৰন্থ | আলোচনী/গৱেষণা গ্ৰন্থ

১) শৰ্মা, অচ্যুত	সংকলন (স্মৃতিগ্ৰন্থ), ২০০৬
২) বৰ্মন, গৌৰী	ৰূপালী স্মৃতি, ২০০৪, অক্টোবৰ
৩) বৰ্মন, গৌৰী	সোণালী স্মৃতি, ১৯৯৯, অক্টোবৰ
৪) জিলা প্ৰশাসন, নলবাৰী	নৰদ্বীপ (নমামি ব্ৰহ্মপুত্ৰ মহোৎসৱ) ২০১৭
৫) বড়ো, উৰ্বালী	অসমীয়া আৰু বড়ো লোকউৎসৱ (গৱেষণা গ্ৰন্থ), ২০১৭.

চিত্ৰ নং-০১

জাপপাৰকুচি শিৱাশ্ৰমৰ মূল তোৰণ

চিত্ৰ নং-০২

জাপপাৰকুচি শিৱাশ্ৰম

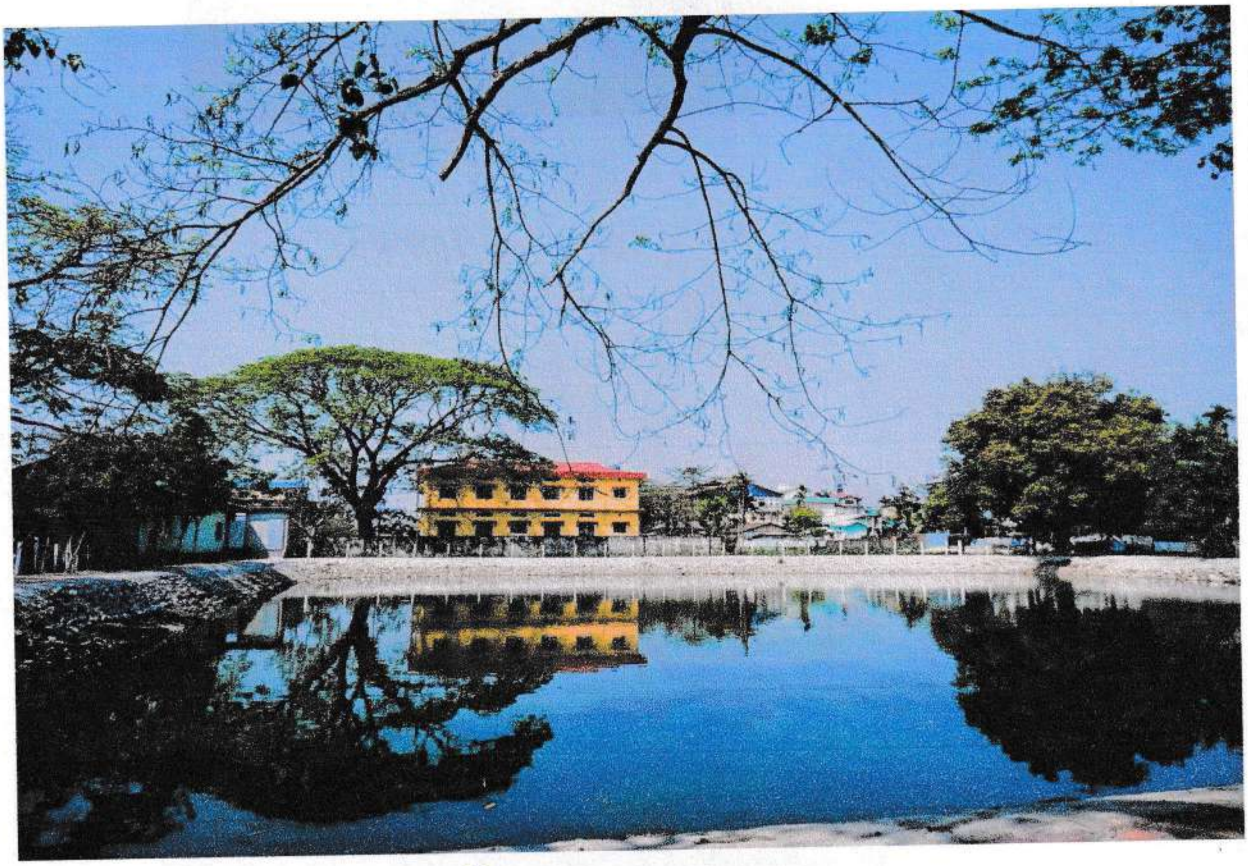

চিত্ৰ নং - ০৩

জোপাৰবুঢ়ি শিৱালয়ৰ পুখুৰী

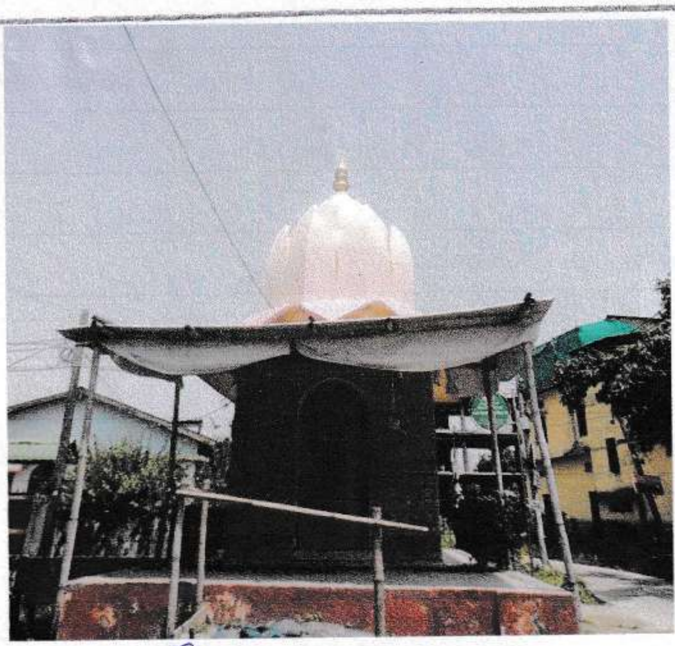

চিত্ৰ নং-০৪
জাপ্পাৰকুচি লক্ষ্মী মন্দিৰ

চিত্ৰ নং-০৫
পানী তোলা

চিত্ৰ নং -06
নাগাৰা নাম

চিত্ৰ নং-07
উপধাৰকুচি শনি মন্দিৰ

৫.০

সংবাদদাতাৰ পৰিচয়

১) অতুল চন্দ্ৰ শৰ্মা	স্থান- আমপাৰকুছি	বয়স – ৫২
২) গৌৰী বৰ্মন	"	বয়স – ৬০
৩) চবিন বৰ্মন	"	বয়স – ৫৮
৪) উমেশ বৰ্মন	"	বয়স – ৫৫
৫) ভুপেন পাঠক	"	বয়স – ৫১
৬) দিলীপ বৰ্মন	"	বয়স – ৫৫
৭) কাজেল বৰ্মন	"	বয়স – ৫২
৮) উপেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মা	"	বয়স – ৫৪